

burgerBelangen

EDE

Gewoon met beide benen op de grond!

verkiezingsprogramma 2018-2022

VOORWOORD

Beste lezer,

Ons vorige verkiezingsprogramma had als thema 'Duidelijke taal | Duidelijke keuzes'. Wij zijn nu aan het einde van de rit gekomen van de periode 2014-2018. Hoe mooi is het dat de fractie van Burgerbelangen de afgelopen tijd veelvuldig het compliment heeft gekregen dat wij zo duidelijk zijn. Duidelijk in waar wij voor staan en duidelijk in wat wij zeggen. Dit is niet voor niets. Wij staan dichtbij onze kiezers en spreken de juiste taal en durven te benoemen. Wij draaien er niet omheen.

Voor u ligt het verkiezingsprogramma 2018-2022. Wij zetten onze politiek en onze manier van politiek voeren voort. Geen luchtkastelen, maar gewoon met beide benen op de grond. Burgerbelangen laat zich niet in een hokje plaatsen, zoals bij de landelijke partijen het geval is. Burgerbelangen is geïnspireerd op de politieke visie van Pim Fortuyn. De fractieleden zijn Fortuynistisch in hun politieke opvattingen. Deze ideologie kenmerkt zich juist los van de bestaande linkse en rechtse dogmatiek. Burgerbelangen omschrijft zich echter wel als een rechtsprogressieve partij.

Een partij zonder opgelegde landelijke richtlijnen en juist vanwege deze onafhankelijkheid is Burgerbelangen vrij in het innemen van standpunten in lokale kwesties en daardoor zelfstandig in de besluitvorming. De partij behoeft niet te voldoen aan een vaststaande ideologie met betrekking tot politieke principes vanuit landelijk beleid. Burgerbelangen is een echte lokale partij, maar wel een met een visie.

Behoud van de Nederlandse identiteit is een algemeen primair uitgangspunt en leidraad van onze samenleving. Dit wil echter niet zeggen dat migranten per definitie niet welkom zijn, maar zij dienen zich aan te passen aan onze westerse normen en waarden, door middel van integratie en welwillendheid. Wij moeten ons te allen tijde in Nederland (thuis) blijven voelen.

De voornaamste punten van Burgerbelangen zijn veiligheid, behoud van de Nederlandse identiteit, historisch erfgoed en een sterk sociaal beleid. Burgerbelangen is de enige Edese politieke partij die de Nederlandse identiteit hoog in het vaandel heeft staan en durft te benoemen, ook in gevoelige kwesties. Burgerbelangen is niet bang om de vinger op de zere plek te leggen. Men kan het met ons oneens zijn, maar wij zijn wel duidelijk en spelen geen politieke spelletjes. Hierdoor blijven wij dichtbij onszelf. De afgelopen jaren heeft Burgerbelangen als kleine fractie toch een stempel weten te drukken op de Edese politiek.

Met het mandaat van twee zetels is het best lastig om als oppositiepartij invloed af te dwingen. Ondanks dat hebben wij verschillende punten weten te bereiken, zoals de invoering van een openbaar online subsidieregister, het zoveel mogelijk voorkomen van splitsing van wooneenheden in de Horstenwijk en door publieke commotie voormalig hotel GEA / de Carrousel weten te behoeden voor sloop. Het nieuwe schoolzwemmen en de koopzondag zijn mede dankzij Burgerbelangen ingevoerd en ook het verlagen van de parkeertarieven, het gratis parkeren in Ede Centrum op de gemeentelijke parkeerterreinen vanaf 18.00 uur en de verlaging van de hondenbelasting kunnen wij op onze conto schrijven.

Op de website van Burgerbelangen wordt steevast verslag gedaan van onze politieke activiteiten. Veelal met ondersteuning van YouTube filmpjes, zodat men in een oogopslag kan zien waar wij in de politieke arena voor staan en hoe er op Burgerbelangen gereageerd wordt. Op deze wijze is ook te zien hoe de standpunten van de overige partijen zich tot Burgerbelangen verhouden. Deze verslaglegging vinden wij belangrijk. Burgerbelangen wil namelijk de kiezers niet enkel met de verkiezingen vele zaken beloven, maar ook gedurende de lopende periode de burgers proactief informeren over de actualiteiten en rekenschap hierover afleggen door onze stellingname hierin zo toegankelijk mogelijk te maken.

Burgerbelangen bestaat uit een constructieve fractie en wij komen bewust met een uitgebreid verkiezingsprogramma, niet met een kort algemeen verhaal. Wij bieden een uitvoerig omschreven verkiezingsprogramma. De lezer is tenslotte geïnteresseerd en voor een snelle weergave is onze flyer met speerpunten meer geschikt. Burgerbelangen wil dat elke stem weloverwogen genomen wordt. Burgerbelangen belooft aan de kiezer zeker geen concessies te doen op immigratie, veiligheid en het behoud van cultureel erfgoed. Dit zijn erg zwaarwegende en principiële punten. Burgerbelangen is conservatief en vooruitstrevend tegelijk, maar wel op een liberale grondslag. Wij zijn er voor elke burger en hebben een sociaal hart. Dit ziet u ook terugkomen in ons uitgebreide verkiezingsprogramma. Er is oog voor iedereen, zoals het hoort!

Ruben van Druiten
Lijsttrekker Burgerbelangen

INHOUD

1. BESTUUR

- 1.1. INSPRAAK OFTEWEL BURGERPARTICIPATIE
- 1.2. NATIONALE OMBUDSMAN
- 1.3. EDE ALS IDENTITEIT
- 1.4. REFERENDA & VOLKSRAADPLEGINGEN

2. OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

- 2.1. HULPDIENSTEN
- 2.2. HANDHAVING
- 2.3. OVERLAST & CRIMINALITEIT
- 2.4. DRUGSBELEID
- 2.5. HUISELIJK GEWELD

3. CULTUUR

- 3.1. INTEGRATIE
- 3.2. MUTICULTURALITEIT
- 3.3. ZELFORGANISATIES
- 3.4. VROUWENEMANCIPATIE
- 3.5. MOSKEEËN & KERKGEBOUWEN
- 3.6. EDESE CULTUUR
- 3.7. POSITIEVE DISCRIMINATIE

4. (GE)BOUWEN & WONEN

- 4.1. SOCIALE WONINGBOUW
- 4.2. RENOVATIE
- 4.3. CULTUREEL ERFGOED
- 4.4. CREATIEF BOUWEN
- 4.5. VELUWSE POORT
- 4.6. DE DORPEN
- 4.7. WIJK VELDHIJZEN

5. VERKEER & VERVOER

- 5.1. VALLEILIJN
- 5.2. CONTROLES & HANDHAVING
- 5.3. (BETAALD) PARKEREN

6. SOCIAAL BELEID

- 6.1. VOORZIENINGEN
- 6.2. MINIMA
- 6.3. KWETSBAAR INWONERS
- 6.4. SENIOREN
- 6.5. VRIJWILLIGERS & MANTELZORGERS
- 6.6. JEUGD & JONGEREN
- 6.7. ASIELZOEKERS & VLUCHTELINGENBELEID
- 6.8. VERDRAAGZAAMHEID

7. KUNST & CULTUUR

7.1. KUNSTWERKEN IN DE OPENBARE RUIMTE

8. KOOPZONDAG & ZONDAGSRUST

9. ONDERWIJS

10. MILIEU

10.1. AGRARISCHE GEMEENSCHAP

10.2. DUURZAAMHEID

11. TOERISME & RECREATIE

12. WERKGELEGENHEID & ONDERNEMEN

12.1. DETAILHANDEL

12.2. REGIO FOODVALLEY

12.3. WORLD FOOD CENTER

13. SPORT & VERENIGINGSLEVEN

13.1. ZWEMBADEN

13.2. ZWEMLESSEN

13.3. KUNSTGRASVELDEN

13.4. KUNSTIJSBAAN

14. DIERENWELZIJN

15. FINANCIËN

15.1. GEMEENTELIJKE BELASTINGEN

15.2. HONDENBELASTING

15.3. AFVALSTOFFENHEFFING

15.4. SUBSIDIES

16. VOLHARDENDHEID

1. BESTUUR

Burgerbelangen wil dat er een beleid gevoerd wordt, waarin de burger centraal staat. Het beleid dient rechtvaardig, sociaal – goed maar niet gek – te zijn.

De burger dient inzage en inspraak te hebben in publiekelijke middelen. De burger bewust onwetend houden mag nimmer een 'ongeschreven' uitgangspunt zijn. Het bestuur van Ede dient open en transparant te zijn.

Het contact met inwoners en ondernemers dient optimaal te verlopen. Op vragen of klachten wordt snel en accuraat gereageerd. Servicegerichtheid staat voorop. De bescherming van internetbeveiliging en persoonsgegevens van gemeentelijke bestanden dient optimaal te zijn.

Coalitievorming dient open en transparant te verlopen. De vorming van het college in 2014 was een blamage en ging tegen collectief gemaakte afspraken in. De grootste partij (SGP) zou de leiding nemen en op zoek gaan naar een informateur. Burgerbelangen had een bijdrage voorbereid voor het openbare overleg, waarin wij zouden spreken over de verkiezingsuitslag, welke onderwerpen wij in het convenant terug wilden zien en de voorkeur voor een te vormen coalitie. Kort voor aanvang van dat overleg werd ons op de gang medegedeeld dat het overleg van de baan zou zijn, want de vijf partijen, CDA, ChristenUnie, GemeenteBelangen, D66 en PvdA hadden een akkoord. De gezamenlijke afspraak was geschonden en men is via de achterkamertjes te werk gegaan. Het heeft Burgerbelangen erg gefrustreerd omdat openheid werd gepretendeerd en het voelde jegens de grootste winnaar van de verkiezingen (SGP) onrechtvaardig. Ongeacht politieke kleur is het normaal dat de grootste partij het initiatief tot vorming van een nieuw college neemt. Voor het eerst was het CDA het initiatief kwijt en nam zij het terug via de achterkamertjes. Politieke spelletjes in optima forma. Uiterst gênant hoe alsnog het CDA de leiding nam. Burgerbelangen wil geen herhaling van een dergelijke vertoning.

Burgerbelangen wil ook meer dualisme in de gemeenteraad. De afgelopen raadsperiode werd er wederom weinig dualisme toegepast, dit ondanks de zogenaamde nieuwe bestuurscultuur die het college in het convenant opgenomen had.

1.1. INSPRAAK OFTEWEL BURGERSPARTICIPATIE

Burgerbelangen vindt dat democratie meer is dan één keer in de vier jaar een stembureau bezoeken. Burgerbelangen is voorstander van zoveel mogelijk participatie van de burgers, op alle niveaus en op alle mogelijke manieren. Alles draait hierbij om communicatie en voorlichting. Hier valt nog veel te verbeteren. De communicatie en informatie faalde keer op keer, bijvoorbeeld bij de plannen om asielzoekers op te vangen of informatie rondom de plannen van Skaeve Huse. Burgerbelangen heeft het college de afgelopen jaren veel gewezen op de laksheid van communicatie en informatie.

Burgers dienen altijd preventief betrokken te worden en serieus genomen te worden, vooral bij grote ingrijpende projecten. Omwonenden dienen tijdig geïnformeerd te worden bij ingrijpende wijzigingen die impact hebben op hun directe woonomgeving en geïnformeerd te worden wat hun mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld het indienen van een zienswijze. Ook verdient het aanbeveling om burgers beter en tijdig voor te lichten over inspraakmogelijkheden.

Wij blijven hier waakzaam op. Ede kent verschillende dorps- en wijkraden. Burgerbelangen vindt dat zij een essentieel verlengstuk zijn in een evenwichtige politieke besluitvorming. Buurtinitiatieven juichen wij toe. Het is echter niet zo dat wij op voorhand voor elke buurt een buurtraad wensen in te stellen, elk voorzien van een eigen budget.

1.2. NATIONALE OMBUDSMAN

De Nationale ombudsman is de grootste onafhankelijke instantie in Nederland die klachten beoordeelt over de overheid. De gemeente Ede is hierbij nog steeds niet aangesloten, omdat een meerderheid van de gemeenteraad blijft kleven aan de Lokale Ombudscommissie Ede. Wij vinden een onafhankelijk, helder en controleerbaar beleid van het gemeentebestuur en ambtenaren erg belangrijk. Ook hebben burgers er recht op dat hun klachten op deskundige en adequate wijze afgehandeld worden. De Nationale ombudsman is ook bekend bij veel mensen, dit in tegenstelling tot de Lokale Ombudscommissie Ede. Aansluiting bij de Nationale ombudsman is noodzakelijk. Wij blijven ons dan ook hiervoor inzetten.

1.3. EDE ALS IDENTITEIT

Het vorige kabinet van VVD en PvdA heeft het samenvoegen van gemeentes in gang gezet om zo enkel supergemeentes van meer dan 100.000 inwoners te creëren. Verschillende gemeentes zijn in 2017 dan ook al samengevoegd. Burgerbelangen vindt dat met deze keuze de lokale verbondenheid en identiteit van burgers met hun woonplaats wordt ontkend. Dit hele plan mist bovendien elk gevoel voor historische identiteit. In theorie zou dit kunnen betekenen dat Wageningen (37.928 inwoners) samengevoegd zou kunnen worden met een buurgemeente. Gezien het samenwerkingsverband zou Ede in aanmerking kunnen komen. Vervolgens zou de discussie gevoerd kunnen worden dat Wageningen internationaal meer naamsbekendheid geniet dan Ede. In die hoedanigheid kan het zogenaamd een logische keuze zijn om Ede in Wageningen te wijzigen. Burgerbelangen zal er altijd voor pleiten dat de naam Ede blijft. Een samenwerkingsverband is goed, maar Ede moet Ede blijven!

1.4. REFERENDA EN VOLKSRAADPLEGINGEN

Een referendum of een volksraadpleging kan een goede methode zijn om inwoners te peilen op hun voorkeur of mening. Inwoners laten kiezen uit een aantal verschillende ontwerpen van het nieuwe marktplein in het centrum van Ede was hier een aardig voorbeeld van.

Het referendum van de koopzondag is op onjuiste wijze toegepast en heeft daarmee finaal de plank misgeslagen. Het college van CDA, D66, GemeenteBelangen, ChristenUnie en PvdA heeft wat Burgerbelangen betreft dit middel misbruikt voor eigen doeleinden en het ontbrak hen aan politieke lef om het onderwerp direct op de politieke agenda te zetten. Partijen hadden namelijk al stelling ingenomen in hun verkiezingsprogramma's en hun campagnes. Veel kiezers hadden hierop hun stem mede gebaseerd.

Een verzoek om een enquête of referendum zal de steun krijgen van Burgerbelangen. Burgerbelangen hecht dan ook veel waarde aan de mening en het advies van burgers.

2. OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Burgerbelangen heeft het onderwerp veiligheid hoog op de agenda staan. Het is belangrijk dat elke inwoner van de gemeente Ede zich veilig voelt. Verschillende onderwerpen hebben prioriteit. In het veiligheidsplan van de gemeente Ede 2015-2018 zijn er een vijftal genoemd, waarvan de eerste drie overeenkomen met de regio Oost Nederland. In Ede zijn de aanpak van risico jeugdgroepen en personen plus de aanpak (preventie) van radicalisering erbij gekomen als lokale prioriteiten.

Meldpunt radicalisering

Burgerbelangen is tevreden dat het punt radicalisering toegevoegd is als prioriteit. De afgelopen jaren hebben wij hier verschillende malen aandacht voor gevraagd en daarbij ook verwezen naar de problematiek in Arnhem. Er is een meldpunt voor professionals. Burgerbelangen zou ook graag een anoniem meldpunt voor burgers toegevoegd zien. (Terugkerende) jihadisten dienen in beeld te zijn bij de politie en gemeente en scherp in de gaten gehouden te worden, zodat tijdig ingegrepen kan worden. Ook transparantie is belangrijk. Burgerbelangen wil niet dat er zaken in de doofpot worden gestopt. Haatimams zijn absoluut niet welkom in Ede. Er dient onmiddellijk ingegrepen te worden als men voornemens is hier hun oproepen te delen, welke in strijd zijn met onze democratie en rechtsstaat.

Beveiligingscamera's

De komst van camera's heeft bijgedragen aan de veiligheid binnen het uitgaansleven van Ede. Veilig uitgaan dient een van de hoofdvoorwaarden te zijn. Burgerbelangen is voorstander van ruim toezicht van de politie en waardeert de enthousiaste inzet van de agenten die zich elke weekend inzetten voor de veiligheid binnen het uitgaansgebied. Burgerbelangen zal met elk goed onderbouwd voorstel betreffende verscherpte controle instemmen. Ede maakt ook gebruik van cameratoezicht in andere gebieden. Het aantal incidenten is hierdoor afgenomen en het veiligheidsgevoel bij bewoners en bezoekers is daardoor toegenomen. Burgerbelangen vindt cameratoezicht een goede ondersteuning voor politie en Buitengewoon Opsporingsambtenaren. Indien extra cameratoezicht noodzakelijk is om de veiligheid te borgen, dan staat Burgerbelangen hierachter, ook al gaat het ten koste van privacy.

Ondersteuning via Apps

Ook burgers kunnen betrokken worden bij veiligheid in hun buurt. Voor zover nodig dient de gemeente hierin te faciliteren. Zo zijn er binnen de gemeente Ede verschillende WhatsApp-groepen actief die bijdragen aan de veiligheid, met name rondom woninginbraken. Deze groepen worden gefaciliteerd door de afdeling Veiligheid. Naast WhatsApp-groepen zijn ook projecten als Amber Alert en Burgernet succesvol. Dit bevestigt dat veel mensen erg betrokken zijn met hun (directe) omgeving. Sociale controle in een wijk kan een groot goed zijn en saamhorigheid in een wijk draagt bij aan een veiligere woonomgeving.

Wijkteams

Belangrijk is dat in alle wijken veiligheid de aandacht heeft. Voorkomen moet worden dat bij andere wijken de veiligheid afneemt doordat er te veel focus ligt op een bepaalde wijk. Ede maakt ook gebruik van wijkteams. Deze zijn echter vaak nog niet bekend bij burgers. Er moet meer aandacht besteed worden aan de bekendheid hiervan. Burgers moeten weten bij wie zij terecht kunnen.

2.1. HULPDIENSTEN

De politie in Ede valt onder de regio Oost-Nederland. Wijkagenten zijn onderdeel van de wijkteams. Ede is onderverdeeld in vier wijken, te weten Ede-Centraal, Ede-Zuid/Bennekom, Veldhuizen/Kernhem en De Dorpen. De wijkagent heeft dus een groter gebied onder zijn hoede. Burgerbelangen is tevreden over de betrokkenheid van deze agenten. Helaas is het voor veel burgers vaak onduidelijk welke wijkagent er verantwoordelijk is voor hun woongebied. Wijkagenten dienen zichtbaar te zijn.

De politie en afdeling Toezicht van de gemeente dienen zo goed mogelijk toegerust te zijn op hun taak. Zij moeten de middelen krijgen die zij nodig hebben. Zorgelijk is het landelijk tekort aan agenten. Vooral 's nachts zal het moeilijk zijn om voldoende politie op straat te houden, vooral in de landelijke gebieden geeft dit al problemen. De veiligheid van burgers mag nimmer in het geding komen vanwege personeelstekort en dat geldt uiteraard ook voor de veiligheid van de agenten zelf. Er dient hierop tijdig geanticipeerd te worden.

Burgers dienen gestimuleerd te worden om aangifte te doen. Burgerbelangen wil niet dat mensen weggestuurd worden met het verzoek om géén aangifte te doen of om dit later te doen.

De brandweer van Ede is onderdeel van de Brandweer Gelderland-Midden. Brandveiligheid begint bij bewustzijn. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat organisaties de brandweer betrekken bij veiligheid in en om het huis, gericht op voorlichting rondom brandpreventie, met name bij ouderen, aangezien deze groep langer zelfstandig woont of in woongebouwen met elkaar wonen. Het is belangrijk dat mensen weten hoe te handelen bij brand en waar zij naartoe kunnen vluchten. Burgerbelangen wil dat er streng opgetreden wordt tegen het doen van loze brandmeldingen.

Burgerbelangen vindt het belangrijk dat alle hulpdiensten op elk moment van de dag bereikbaar en beschikbaar zijn. Zij dienen na een melding altijd tijdig ter plaatse te zijn, ook in de kernen. Burgerbelangen accepteert absoluut geen agressie of geweld gericht tegen hulpverleners. Dit dient streng bestraft te worden.

2.2. HANDHAVING

Burgerbelangen is voorstander van helder geformuleerde regels, die vervolgens strikt gehandhaafd worden. Wij zijn geen voorstander van gedoogbeleid. Gedoogbeleid mag alleen toegepast worden als tussenfase om zo spoedig mogelijk te komen tot een vast beleid. Gedoogbeleid veroorzaakt verwarring en Burgerbelangen is voorstander van duidelijkheid over wat wel en niet mag.

Vuurwerk

Vuurwerk afsteken binnen onze gemeente is toegestaan op oudjaarsdag vanaf 18.00 uur tot 02.00 uur op nieuwjaarsdag. Ede heeft sinds 2017 een aantal vuurwerkvrije zones ingevoerd, waarbij rekening gehouden is met dieren en zieke mensen. Burgerbelangen is géén voorstander van een vuurwerkvrije gemeente en het afsteken van vuurwerk op één centrale plek. Wij hebben namelijk verschillende vraagtekens rondom de veiligheid van een dergelijk samenkomen. Daarbij gaat er een traditie voor jong en oud verloren en het voorkomt overlast van (illegaal) vuurwerk niet.

Er is vaak al weken voorafgaand oudjaarsdag overlast van vuurwerk, terwijl op dat moment een verbod van kracht is. Burgerbelangen wil wel dat er actief gehandhaafd wordt op het aanschaffen van illegaal vuurwerk en het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijd om overlast voor de omgeving te voorkomen. Daarnaast vindt Burgerbelangen voorlichting uitermate belangrijk.

BOA's voor toezicht

In Ede maakt de afdeling Toezicht gebruik van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's). De BOA is vaak degene die mensen aanspreekt of wordt aangesproken op de handhaving van een veilige omgeving. Zij hebben een breed werkterrein, van parkeercontroles tot aan optreden tegen overlast en het signaleren van hangjongeren. Zij mogen ook bekeuringen uitschrijven.

Daarnaast kent Ede de inzet van speciale Jeugdboa's. Zij richten zich specifiek op jeugd en jeugdoverlast en kunnen zowel preventief als repressief kan optreden.

De inzet van deze BOA's waardeert Burgerbelangen en indien meer inzet nodig is op straat dan zal Burgerbelangen extra financiële middelen hiervoor ondersteunen.

2.3. OVERLAST & CRIMINALITEIT

In de afgelopen jaren werd Ede geconfronteerd met verschillende soorten van overlast en criminaliteit. De wijk Veldhuizen blijft onze aandacht houden. De wijk heeft in 2016 veel te maken gehad met overlast van jongeren en brandstichting. De ongeregeldheden werden gekoppeld aan sloop van winkelcentrum De Lindehorst en het feit dat er geen nieuw onderkomen was voor het Marokkaanse theehuis. Burgerbelangen heeft hier verschillende malen aandacht voor gevraagd. Wat Burgerbelangen betreft is er géén enkele reden die ongeregeldheden rechtvaardigt of tolereert. Politieke correctheid is uit den boze. Problemen moeten benoemd worden alvorens ze daadwerkelijk opgelost kunnen worden. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat de burgemeester zijn bevoegdheden onmiddellijk inzet bij overlast in woonwijken. Brandstichting is onacceptabel en is een zwaar crimineel feit.

Zodra er sprake is van overlast dient dit zo spoedig mogelijk de kop ingedrukt te worden. Ouders zijn altijd verantwoordelijk indien het minderjarigen betreft. De overlast dient zowel met sancties als zorg aangepakt te worden. Indien er geen hulp geaccepteerd wordt of geen verantwoordelijkheid genomen wordt, dient dit onmiddellijk aangepakt te worden met harde maatregelen.

Burgerbelangen vindt het zorgelijk dat de criminaliteit is toegenomen. De afgelopen jaren heeft Ede met veel autobranden te maken gehad. Op heterdaad betrappen is moeilijk, toch moet hier capaciteit op ingezet worden. Het aantal woninginbraken blijft zorgelijk en moet omlaag. Daarnaast verschuift de criminaliteit. Het aantal gevallen van openlijk geweld tegen personen is toegenomen in de regio en cybercriminaliteit neemt toe (darkweb). Burgerbelangen is voorstander van een harde aanpak jegens criminaliteit.

2.4. DRUGSBELEID

Burgerbelangen is géén voorstander van drugsgebruik. Echter het verbieden van coffeeshops is niet de oplossing. De verkoop zal dan geheel in de illegaliteit verdwijnen.

Het is naïef om te denken dat indien coffeeshops verdwijnen, de markt en de vraag ook zullen verdwijnen. Burgerbelangen wil graag dat er een structureel gereguleerd beleid voor de bestaande coffeeshops komt.

In Nederland geldt een vreemd beleid ten opzichte van softdrugs. Verkoop wordt via coffeeshops, die een gelimiteerde hoeveelheid mogen verkopen, gedoogd. De achterdeur van deze coffeeshops, de inkoop en teelt van cannabis, is nog steeds verboden. Hierdoor verdwijnen de winsten naar de illegale tussenhandel.

In het landelijk regeerakkoord is opgenomen dat gemeenten zich mogen melden voor een landelijke wietproef (legale gereguleerde wietteelt). Wat Burgerbelangen betreft mag Ede aan dergelijke proef meedoen, het is echter geen noodzaak.

Verder is Burgerbelangen voorstander van een intensieve voorlichting op scholen, waarbij ook de ouders worden betrokken. Deze structurele voorlichtingsprogramma's dienen zich primair te richten op jongeren van 11-18 jaar, om hen te wapenen tegen de verleiding van drugs.

Waar elders in het land overlast van drugs afneemt door een strenge aanpak, neemt deze toe op nieuwe plaatsen, zo ook in onze omgeving. Burgerbelangen wil dat de gemeente alert is op drugsdumpingen en vinger aan de pols houdt, zodat tijdig ingrijpen mogelijk is.

Op harddrugs dient te allen tijde zeer streng gecontroleerd te worden. Verkoop en gebruik hiervan moeten keihard worden aangepakt.

2.5. HUISELIJK GEWELD

Huiselijk geweld is een van de meest voorkomende vormen van geweld en neemt toe. Huiselijk geweld reikt verder dan alleen kinderen en vrouwen. Ook mannen zijn vaak slachtoffer. Ouderenmishandeling en eengerelateerd geweld is toegenomen. In sommige gezinnen is sprake van een voortdurende geweldsituatie. Het is belangrijk dat wanneer mensen uit deze geweldspiraal willen komen hun veiligheid zoveel mogelijk gegarandeerd kan worden. Burgerbelangen vindt het van levensbelang dat als mensen hierover aan de bel trekken direct de juiste hulp wordt geboden. Dit geldt ook als er culturele aspecten meespelen, zoals eerwraak, huwelijksdwang en meisjesbesnijdenis. De gezinsomgeving hoort veilig te zijn.

Elke organisatie die met kinderen en volwassenen werkt is verplicht te werken met de Meldcode. Deze wordt in Ede verzorgd door de stichting Veilig Thuis en zorgt ervoor dat er snel ingegrepen kan worden door de juiste instantie. Het meldpunt dient 24 uur per dag bereikbaar te zijn en meldingen moeten tijdig onderzocht worden binnen de daarvoor wettelijk geldende termijn.

3. CULTUUR

Burgerbelangen ziet onze samenleving niet per definitie als een multiculturele samenleving. Wel wonen hier mensen met een andere culturele achtergrond. Burgerbelangen gaat ervan uit dat iedereen er vrijwillig voor kiest om hier te zijn. Uitzondering hierop zijn de Molukkers die in 1951 op dienstbevel met hun gezinnen naar Nederland kwamen en hun 3^e generatie inmiddels voortgezet hebben. Iedere burger is gelijkwaardig en geniet niet meer of minder rechten dan een ander individu.

De verschillende culturen en gewoontes kunnen een welkome aanvulling zijn in de samenleving. Wel gaat Burgerbelangen ervan uit dat de Nederlandse wetten, kernwaarden, bouwstijlen en identiteit de leidraad zijn. Tradities zoals Sinterklaas, compleet met Zwarte Piet, moeten blijven bestaan, net als onze feestdagen. Het kan niet zo zijn dat onze tradities aangepast moeten worden omdat mensen die hier zijn komen wonen, zich hierin niet kunnen vinden. Wie ervoor kiest om hier te wonen heeft ook de bestaande culturele feesten te respecteren.

Het is belangrijk dat we ons in Nederland blijven wanen en niet ons straatbeeld zien veranderen in een niet-Nederlandse omgeving. Gevoelens van vervreemding, het niet meer thuis voelen onder autochtonen moet voorkomen worden alsmede aantasting van onze Nederlandse identiteit. Dat zorgt juist voor tweedeling tussen verschillende groepen.

Burgerbelangen wil geen islamitische stadswijken en architectuur, zoals de PvdA in Amsterdam destijds voorstelde. Wel moet er ruimte blijven voor oriëntaalse of multiculturele evenementen, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse Pasar Malam.

3.1. INTEGRATIE

Burgerbelangen pleit ervoor dat iedere nieuwkomer zich de Nederlandse taal eigen maakt. Dit is een minimaal vereiste. Meedoen, ergens willen wonen en werken is ook de taal kennen. Mensen zijn zelf verantwoordelijk om zich aan te passen aan onze samenleving en aan de Nederlandse taal. Mogelijkheden om dit te stimuleren kan de gemeente faciliteren. De kosten hiervan mogen echter nimmer ten laste worden gelegd van onze inwoners door middel van het verhogen van de lokale lasten. Vrijwilligerswerk draagt bij aan integratie. Het is belangrijk dat nieuwkomers zich zo snel mogelijk de Nederlandse taal eigen maken. Burgerbelangen is blij te constateren dat er ook veel 'nieuwe' Nederlanders zijn die de Nederlandse taal zo goed mogelijk proberen te beheersen. Het is verbazingwekkend en bewonderingswaardig dat sommige nieuwkomers zelfs in zes maanden de taal al eigen weten te maken, maar het is derhalve alles behalve respectvol naar de Nederlandse samenleving toe als mensen die hier al jaren wonen nog steeds de Nederlandse taal niet machtig zijn, omdat zij hier geen behoefte aan hebben. De taal is de sleutel naar succes om deel te nemen aan de maatschappij.

3.2. MULTICULTURALITEIT

Er zijn groepen migranten die hun eigen cultuur in Nederland willen cultiveren. Zij willen zich niet aanpassen, maar willen Nederland aanpassen aan hun denkbeelden. Zij pleiten ervoor om kritiek op geloof, vooral de islam, niet te dulden en het recht van vrijheid van meningsuiting niet te erkennen. Bovendien onderschrijven zij de gelijkheid van man en vrouw niet en willen zij niet dat het individu – in plaats van de familie of groep – zijn eigen leven bepaalt. Dit staat op gespannen voet met onze westerse samenleving. De kernwaarden van onze maatschappij zijn wat Burgerbelangen betreft niet inwisselbaar of – zoals verschillende partijen doen – te gedogen.

Helaas zijn verschillende Nederlanders zich door het decennia lange cultuurrelativisme niet meer bewust van deze verworvenheden en deze alles behalve vanzelfsprekend zijnde rechten.

Wereldburgers, dat moesten we allemaal worden, terwijl veel migranten hun godsdienst als enige geldende algemene norm ervaren en onze westerse vrijheden niet als geldende kernwaarden zien en zelfs als ondergeschikt ervaren.

Burgerbelangen wil dat men met deze bewustwording al start in het onderwijs. Een duidelijke stellingname is belangrijk. Burgerbelangen zou graag zien dat vaderlandse geschiedenis weer een prominente plek krijgt op onze scholen. Het is belangrijk dat we weten wie onze erflaters zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld Michiel de Ruyter.

Het is belangrijk dat we de kracht en vorming van onze (pluriforme) samenleving leren kennen en waarderen, zodat onze kinderen vanuit dit vertrekpunt de wereld samen verder verkennen. Dit is de verbondenheid die nodig is, ongeacht achtergrond en huidskleur, zodat we uiteindelijk samen de Nederlanders zullen zijn.

3.3. ZELFORGANISATIES

Het benadrukken van de culturele identiteit blijft de verschillen juist accentueren. Het zorgt ervoor dat mensen georganiseerd langs elkaar heen leven. Op zichzelf is het goed als groepen mensen zich organiseren, maar een separaat losstaand verenigingsleven op basis van afkomst draagt niet bij aan integratie. Het heeft juist het averechtse effect en zorgt voor een tweedeling en apartheid in de samenleving. Het is de bedoeling om juist zoveel mogelijk opgenomen te worden in het reguliere verenigingsleven, zoals binnen sportclubs reeds gebeurt. Dit bereikt men niet met een losstaand verenigingsleven. Burgerbelangen is dan ook blij dat het doelgroepenbeleid in Ede afgeschaft is. Wij opperden dit al in 2010 en wij blijven controleren of het niet via achterdeuren weer binnen sluipt.

3.4. VROUWENEMANCIPATIE

Het is belangrijk dat alle vrouwen, dus ook vrouwen van allochtone afkomst, dezelfde rechten hebben die we in Nederland kennen. Helaas is dit nog niet in alle gezinnen het geval en dit zal ook niet vanzelf gebeuren. Onder de noemer tolerantie wordt men geacht zaken te accepteren die haaks staan op onze Nederlandse (grond)rechten. Onze open houding lijkt er meer een van onverschilligheid, waarbij men langs elkaar heen leeft en zelfs met twee maten meet door bij de derde emancipatiegolf van vrouwen een afwachtende houding aan te nemen. Hun ongelijkwaardigheid wordt door de Nederlandse overheid gefaciliteerd en toegestaan. Het moet niet kunnen dat er een groep vrouwen in Nederland leeft, die niet over universele vrijheden mag en kan beschikken, die wel gelden voor Nederlandse vrouwen. Deze tweedeling moet beleidsmatig aangepakt worden door de mannen eerst eens te gaan emanciperen hoe onze westerse samenleving in elkaar zit. Het spreekt voor zich dat Burgerbelangen tegen het dragen van een boerka is. Vrouwen moeten zich openlijk in deze samenleving kunnen begeven en contact kunnen leggen met hun omgeving. Achter veel succesvolle mannen staat tenslotte een sterke onafhankelijke vrouw. Gelukkig zijn er ook veel succesvolle zelfstandige vrouwen van allochtone afkomst.

Het is overigens onbegrijpelijk en bovendien moreel verwerpelijk dat de eens zo progressieve linkse partijen, die wel een positieve en belangrijke rol bij de vorige twee emancipatiegolven hebben gespeeld, nu niet thuisgeven onder de noemer cultuur. Burgerbelangen hanteert het principe 'gelijke monniken, gelijke kappen' en maakt zich als (rechts)progressieve partij sterk voor deze derde emancipatiegolf.

Burgerbelangen is ook blij te constateren dat men in bepaalde gereformeerde kringen ook accepteert dat vrouwen voor 100% deel uitmaken van de samenleving en de politieke partij SGP in sommige delen van Nederland eindelijk vrouwen op de kieslijst toestaat. Burgerbelangen zou dit uiteraard ook graag bij de Edese SGP zien.

3.5. MOSKEEËN & KERKGEBOUWEN

Gezien de Fortuynistische visie heeft Burgerbelangen verschillende kritische kanttekeningen bij de islam in onze moderne samenleving. In Ede zijn er momenteel twee moskeeën gevestigd. De Marokkaanse moskee, welke sinds 1975 gelegen was aan de Driehoek, in een voormalige Christelijke Gereformeerde Kerk met een consistorie en een kosterwoning. Sinds 2009 is deze gevestigd aan de Peppelensteeg. In 2017 is de nieuwe Turkse moskee geopend in Ede Zuid. De voormalige Turkse moskee was sinds 1994 gevestigd in een bedrijfspand aan de Frankeneng. Het pand voldeed niet meer. Burgerbelangen heeft samen met SGP tegen de bouw van deze moskee gestemd. Omwonenden waren niet goed betrokken en gedurende het proces bleek het qua afmetingen om een megamoskee te gaan. Daarnaast pleitte Burgerbelangen voor een westerse uitstraling, dus geen traditionele Turkse moskee en minaret. Burgerbelangen wil géén verdere uitbreiding van nieuwe of bestaande moskeeën in onze gemeente. Burgerbelangen wil als enige lokale partij dat Ede herkenbaar blijft als Nederlandse samenleving. Het is niet de bedoeling dat elke migrantengroep een eigen samenleving in de Nederlandse samenleving creëert. Men kan tenslotte een moskee ook delen met een andere (islamitische) etniciteit. Burgerbelangen wil geen Arabische gebedsproepen toestaan.

Ook van het bouwen van nieuwe kerkgebouwen is Burgerbelangen geen voorstander. Dit gaat ten koste van de huidige kerkgebouwen, die leeg komen te staan en hun functie noodgedwongen zullen verliezen.

3.6. EDESE CULTUUR

Zonder dat men het vaak zelf beseft is er een Edese cultuur, een wij-gevoel met een wijkgevoel. Mensen die in Veldhuizen, Maandereng, Rietkampen of elders wonen identificeren zich met hun leefomgeving. Veel Edenaren, autochtoon of allochtoon voelen zich verwant met hun wijk. Ook de buitendorpen kennen hun eigen dynamiek. Dit wil Burgerbelangen graag behouden. Herkenbaarheid is belangrijk en hierdoor ook onze geschiedenis. De diversiteit van wijkopbouw en architectuur geeft ons onze eigenheid. Men moet spaarzaam zijn met deze omgevingsindicatoren. Dit is ook een van de redenen dat Burgerbelangen zo'n waarde hecht aan het behoud van cultureel erfgoed. Veel inwoners komen ook van buiten Ede. Ede heeft een perfecte ligging, een goede bereikbaarheid en de schitterende natuur.

Zorgelijk is wel het imago van Ede. Ede heeft nog niet de grote stedenproblematiek, maar dit lijkt wel toe te nemen. Burgerbelangen stelde het negatieve imago wat Ede heeft buiten onze gemeente ter sprake in de raad. De problematiek in Veldhuizen met voornamelijk Marokkaanse jongeren, de autobranden en het plan om drie asielzoekerscentra te vestigen draagt niet toe aan het imago van Ede.

Het is belangrijk dat mensen zich in de gemeente Ede veilig wanen en zich thuis blijven voelen. Dit maakt en houdt Ede groot en leefbaar. Daar wil Burgerbelangen zich voor inzetten en dat kan alleen door zaken daadwerkelijk eerst durven te benoemen.

3.7. POSITIEVE DISCRIMINATIE

Discriminatie is onderscheid maken naar gelang ras, sekse, seksualiteit, etc. Er het woord 'positief' voor zetten doet hier niets aan af. Het is logisch dat andere mensen, zoals de autochtone medemens zich dan terecht achtergesteld voelt. De overheid mag ineens wel naar eigen goedgevoelens discrimineren. Erg dubbel omdat ze ervan uitgaat dat iedereen gelijke kansen verdient. Zelfs in het eerste artikel van de Nederlandse Grondwet staat dat dit niet mag. Bovendien is discriminatie strafbaar.

Als een willekeurige werkgever een personeelsadvertentie plaatst met de opmerking dat bij gelijke geschiktheid de voorkeur uitgaat naar een blanke collega, zijn – terecht – de rapen gaar. Dan is het land te klein. Gaat bij dezelfde advertentie de voorkeur uit naar iemand van allochtone afkomst dan kraait er geen haan naar. Er wordt duidelijk met twee maten gemeten. Dit lijkt ons niet de bedoeling. Burgerbelangen wil niet dat minderheden voorrang krijgen bij sollicitaties. Ook niet onder de noemer dat het ambtenarenbestand een afspiegeling van de samenleving dient te zijn. De beste kandidaten dienen uitgenodigd te worden. Positieve discriminatie is wat Burgerbelangen betreft ook discriminatie.

Deze betutteling werkt daarnaast vaak ook averechts. Velen hebben al die overheidsbemoediging en voorkeursbehandelingen helemaal niet nodig en bepalen net zoals elke andere burger wat wel en niet goed voor hen is. Zij willen vaak ook niet dat er verschil gemaakt wordt en voelen zich meer dan eens bezwaard. Mensen dienen gelijkwaardig te worden behandeld. Het is belangrijk dat mensen niet in een achterstandspositie geraken. Daar moet de focus liggen, niet in het voorrang geven aan bepaalde groepen. Dat werkt juist een tweedeling in de hand.

4. (GE)BOUWEN & WONEN

Ede is voortdurend in ontwikkeling en groeit nog door. De woningvoorraad dient hierop aangepast te zijn. Door het steevast bouwen van nieuwe wijken is Ede op de goede weg. Belangrijk is dat de groei voornamelijk in Ede wordt opgevangen en dat in de dorpen voldoende ruimte is voor natuurlijke groei, vooral voor eigen aanwas. Betaalbare huisvesting dient voorhanden te zijn. In Ede, Bennekom en Lunteren is behoefte aan goedkope (huur)woningen. Vooral in de dorpen en het buitengebied is het lastig voor starters om een woning te kopen. Burgerbelangen vindt dat er op korte termijn zoveel mogelijk woningen gebouwd dienen te worden met een betaalbare huur- of koopprijs. Op langere termijn streven we naar een evenwichtige mix tussen goedkopere en duurdere woningen.

Mede dankzij Burgerbelangen blijft de starterslening voorlopig nog gehandhaafd totdat het budget op is, daarna zal de nieuwe gemeenteraad met een nieuw voorstel moeten komen voor een alternatief. Burgerbelangen vindt de starterslening een goed tijdelijk hulpmiddel om starters te helpen bij de financiering van hun eerste woning. De lening zorgt voor meer doorstroming op de huizenmarkt.

Burgerbelangen streeft naar gemengde wijken, waar jong en oud 'naast elkaar' wonen. In iedere wijk en in ieder dorp dienen er woonmogelijkheden voor jong en oud, starters, doorstromers en senioren te zijn.

Er is een sterke behoefte aan grondgebonden woningen en minder behoefte aan appartementen. Ede staat echter vol met appartementen. Daarnaast is het belangrijk dat voorzieningen zich op korte afstand van woonwijken bevinden.

Burgerbelangen vindt het belangrijk om ook de reeds bestaande wijken niet uit het oog te verliezen. Het onderhoud in de bestaande wijken mag geen sluitpost worden. De afgelopen jaren is er bezuinigd op het onderhoud van de openbare ruimte. Boomspiegels worden niet meer onderhouden, met als resultaat dat onkruid rondom bomen welig tiert. Burgerbelangen vindt het geen taak van de inwoners om het openbare groenonderhoud uit te voeren.

4.1. SOCIALE WONINGBOUW

Ede kent al jaren een tekort aan sociale huurwoningen, vooral aan eengezinswoningen. De groei aan bijzondere groepen, zoals statushouders, uitstroom beschermd wonen, maatschappelijke opvang en recreatieparken is daarnaast ook toegenomen. Ede is hier wel op ingesprongen. Mede door de komst van statushouders is de bouw van sociale huurwoningen in een sneller vaarwater gekomen. Burgerbelangen wil niet dat statushouders voorrang hebben op andere wachtenden. Burgerbelangen begrijpt dat mensen dan langer in een AZC verblijven, maar mensen die bijvoorbeeld op last van de gemeente een recreatiewoning moeten verlaten, hebben uiteindelijk geen dak meer boven het hoofd.

De wachtlijsten moeten korter. Het kan ook niet zo zijn dat de gemeente Ede mensen naar Ede trekt en dat vervolgens de Edenaren noodgedwongen elders moeten gaan wonen, omdat de wachtlijsten voor een huurwoning te lang zijn.

In de buitendorpen, zoals bijvoorbeeld in Bennekom, is langer dan acht jaar ingeschreven staan voor een eengezinswoning geen uitzondering. Gezien het bouwen daar in veel mindere mate gebeurt, is het lastig om aldaar de woningnood te verminderen. Burgerbelangen vindt dat nieuwe inwoners in de buitendorpen, vanwege het beperkte aanbod, maatschappelijk gebonden dienen te zijn.

4.2. RENOVATIE

De Poortlaan is een mooi voorbeeld van succesvolle renovatie. Ook het aangrenzende gedeelte van nieuwbouw past geheel in de bouwstijl. Ook in de nieuwe wijk Veluwe Poort komt het behoud van ons Edese cultureel erfgoed in grote delen naar voren, denk aan de kazernesgebouwen en de Enka fabriek. Burgerbelangen wil dat deze tendens zoveel mogelijk blijft bestaan.

Renovatieprojecten vergroten de leefbaarheid en zorgen voor betrokkenheid. Huizen vereisen onderhoud en verpaupering dient actief bestreden te worden. Renovatie voor sfeerbepalende architectonische woningen vinden wij beter dan nieuwbouw. Burgerbelangen vindt het dan ook betreurenswaardig dat bij de Kop van de Parkweg niet is in zijn geheel gekozen is voor renovatie van de oude Jugendstil gebouwen met hun prachtige gevels. De Parkweg kan juist zoveel sfeer uitstralen met de huidige bouwstijl. Een gemiste kans voor de plek waar mensen met de trein Ede binnenkomen.

Dit geldt ook voor de Kolkakkerbuurt, een tuindorp uit de jaren 20. Ook hier staan weer veel huizen op de planning voor sloop. Ede blijft de sloophamer maar hanteren. Burgerbelangen pleit juist voor het behoud van het unieke tuindorp Kolkakkerbuurt door middel van renovatie. De wijk is zelfs onderdeel van de Edese cultuurhistorische waardenkaart, toch wil men overgaan tot nieuwbouw, waardoor het historische karakter van de wijk verloren zal gaan.

4.3. CULTUREEL ERFGOED

Burgerbelangen is begaan met het behoud van cultureel erfgoed. Dit geldt ook voor objecten die (nog) geen monumentale status hebben. Alle partijen noemen in hun programma's dat ze voor behoud van cultureel erfgoed zijn en dit koesteren. Dit klinkt mooi, maar de gemeentelijke- en rijksmonumenten genieten al deze bescherming. Enkel deze panden koesteren betekent enkel de status erkennen. Het gaat er juist om dat panden die deze status (nog) niet hebben te bewaren en deze veilig te stellen. Dit betekent daadwerkelijk cultureel erfgoed behouden, want monumenten worden namelijk standaard behouden. Burgerbelangen maakt zich hier hard voor. Zo is Burgerbelangen de enige partij die de gevels en het liefst de hele monumentale cafés uit 1902 op de Parkweg wilde behouden door middel van renovatie. Dit is geen uitzondering, zo stond Burgerbelangen er eerder ook al alleen voor rondom het behoud van het MGD gebouw, de Cavaljé School en de oude paardenstallen op de kazerneterreinen. Deze laatste zijn gelukkig inmiddels behouden gebleven.

Burgerbelangen maakte als enige partij commotie om de sloop van voormalig hotel Gea (De Carrousel) te voorkomen. Tot vreugde van Burgerbelangen gingen ook veel burgers over tot actie. De commotie werd opgemerkt en dankzij een opmerkelijke investeerder is het prachtige pand gerenoveerd en thans in gebruik door restaurant Dixie's. Behoud van cultureel erfgoed is dus eigenlijk een farce in de programma's van de andere partijen.

De gemeente Ede beschikt over mooie monumenten. De Concordiamolen uit 1865 is onlangs na jarenlange verwaarlozing keurig hersteld. Het Openluchttheater uit 1936 in Ede is inmiddels gerenoveerd. De Doesburgermolen uit circa 1471 wordt intact gehouden. In Otterlo is er het Nationale Park De Hoge Veluwe en het Krölller-Müller Museum met het jachthuis Sint Hubertus. In 2016 is ook De Fietser geopend in de gerestaureerde Westhal van de voormalige Enka fabriek. Burgerbelangen vindt dat we zuinig moeten zijn op ons cultureel erfgoed. Zo zijn er in onze gemeente historisch gezien ook mooie kerken aanwezig. Denk hierbij aan de kerk achter de Notaris Fischerstraat, de Noorderkerk (inmiddels in gebruik genomen), de Brinkkerk in Bennekom en uiteraard het oudste en meest prominente sfeerbepalende kerkgebouw, de Grote Kerk in Ede Centrum. Dit geldt tenminste voor de duidelijk aanwezige oudere gebouwen.

Qua boerderijen en woningen lijkt het armoediger. Velen zijn in de afgelopen jaren afgebroken en hebben plaats moeten maken voor appartementencomplexen. Het lijkt erop alsof men in Ede eerder een afbraakbeleid voert dan een beleid dat georiënteerd is op behoud. Gelukkig lijkt de gulden middenweg de laatste jaren populair te zijn, een deel van een oud gebouw laten staan om er vervolgens omheen of alvast iets nieuws bouwen. Denk hierbij aan het oude politiebureau of het verweven van het oude Marnix schoolgebouw aan de Achterdoelen.

Men begint, ondanks de nieuwbouwoede van de laatste jaren, beetje bij beetje te beseffen dat Ede inmiddels een aantal karakteristieke gebouwen en bouwstijlen kent. Uit een monumententest van de Bond Heemschut blijkt dat Ede bij daardoor bij de best presterende gemeenten hoort voor wat betreft monumentenbeleid.

Burgerbelangen is content met de uitkomst van dit onderzoek maar zou graag willen dat Ede de zorg breder trekt dus ook voor beeldbepalende objecten die (nog) geen monumentenstatus hebben. Hier maakt Burgerbelangen zich sterk voor. Burgerbelangen houdt vast aan de oude Edese cultuur als identiteit en waakt voor afbraak van karakteristieke plaatsen en gebouwen.

Burgerbelangen hecht ook veel waarde aan het sfeervolle Bospoortgebied, het vroegere Ede Centrum. Het Winkeltje van Lammert van de Bospoort uit 1904, het oudste winkeltje in Ede wat nog in bedrijf is en de omgeving van de Bospoort moeten kosten wat het kost behouden blijven en gekoesterd worden. De gemeente Ede kan volgens Burgerbelangen geen enkel excuus hebben om niet te blijven investeren in dit authentieke gebied met vooral een creatief karakter.

4.4. CREATIEF BOUWEN

De (nieuwe) inwoner die Ede wil aantrekken om een huis in Ede te kopen begeeft zich op een markt waarbij er genoeg keuze is. Het is daarom belangrijk om onderscheidend te zijn. Dit betekent geen Vinex-achtige wijken, maar meer creativiteit. Woningbouw in de stijl van de jaren dertig is erg in trek. Burgerbelangen ziet graag dat de kunstnijverheid zijn intrede opnieuw gaat doen. Dit betekent dat er meer verscheidenheid in woningen zal zijn. Dat ornamenten de huizen een eigen karakter kunnen geven en huizen hierdoor een unieke en mooiere uitstraling zullen hebben. Het is de opgave om de koper voor Ede te laten kiezen. Deze kan tenslotte op meerdere plekken in het land zijn geld besteden. Het is de kunst om daarom de meest aantrekkelijke woningen te bouwen. Dit vergt zowel creativiteit in functionaliteit als in de uitstraling van de te bouwen woning.

4.5. VELUWSE POORT

De Veluwe Poort bestaat uit de Kazerneterreinen, de Spoorzone, Kop van de Parkweg en de Enka met als ontsluiting de Parklaan.

Burgerbelangen heeft in het vorige verkiezingsprogramma toegezegd zich in te zetten voor het behoud van de historische voormalige paardenstallen op de kazerneterreinen, die op de nominatie voor sloop stonden. Wij hebben woord gehouden en keer op keer herhaald dat deze unieke stallen behouden moesten worden. Met dank aan initiatiefnemers is ervoor gekozen om de paardenstallen te herontwikkelen tot woon-werkpanden.

Na veel wikken en wegen heeft Burgerbelangen in 2016 ingestemd met het bestemmingsplan Parklaan. In 2012 waren wij nog niet overtuigd van de noodzaak en kleefden er nog te veel haken en ogen aan, onder andere vanwege de verkeersveiligheid. Het plan is destijds ook vernietigd door de Raad van State. Vier jaar later is er veel tijd in burgerparticipatie gestoken, waardoor een aantal verbeterpunten zijn doorgevoerd. Burgerbelangen constateert ook dat zich nu al verkeersproblemen voordoen. Om toekomstige verkeersproblemen voor te zijn, acht Burgerbelangen het verstandig dat de Parklaan aangelegd wordt. Uiteraard blijven wij de gefaseerde aanleg monitoren. Verkeersveiligheid heeft prioriteit.

Dat de Kop van de Parkweg, het visitekaart van Ede, er al jaren troosteloos bij ligt is Burgerbelangen een doorn in het oog. Gelukkig is er inmiddels beweging in gekomen door het opknappen van de gevels. Voor Burgerbelangen blijft het onbegrijpelijk dat alle andere politieke partijen destijds op 22 maart 2012 instemden met sloop van drie monumentale blokken. Oude Jugendstilpanden uit 1902 die na renovatie juist de blikvanger van dit oude stuk van Ede hadden kunnen zijn. Wij probeerden nog via een motie de gevels van deze panden veilig te stellen. Geen enkele partij had hier oren naar, want dit zou onder andere uitstel opleveren en zie de situatie nu. We zijn inmiddels zes jaar verder en een aantal gevels zijn gelukkig toch opgeknapt, nu doorpakken wat Burgerbelangen betreft.

4.6. DE DORPEN

Burgerbelangen vindt het belang van de burger prevaleren boven het gemeentebelang. Het gemeentebelang is dus ondergeschikt aan het burgerbelang. De buitendorpen van Ede voelen zich zelfstandig en willen weinig te maken hebben met de stedelijke problematiek. Dat is logisch, men woont juist in de buitendorpen voor de rust en ruimte. Deze dorpen bewust verstedelijken haalt het idee van de buitendorpen onderuit. Burgerbelangen wil de buitendorpen maximale zelfstandigheid geven en over kwesties die hun leefomgeving aangaan dienen zij tijdig en volledig betrokken te worden.

Burgerbelangen vindt tevens dat de voorzieningen in de dorpen niet ondergeschikt aan Ede mogen zijn. Ook in de dorpen dient geïnvesteerd te worden. Het dient vanzelfsprekend te zijn dat bewoners en ondernemers in het buitengebied ook gebruik kunnen maken van snel internet. Dit is nog niet overal het geval.

Uitbreiding in de buitendorpen zal altijd minimaal zijn. In de zomer van 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met de structuurvisie Bennekom. Burgerbelangen waardeert deze visie, maar heeft tegengestemd, met als reden dat deze visie ruimte biedt voor een westelijke dorpsuitbreiding in de toekomst in het gebied grenzend aan de Achterstraat, voor met name starters die in Bennekom willen blijven wonen. In Bennekom (en Lunteren) is echter geen sprake van lokale bindingseisen en deze zullen dus ook niet gehanteerd worden, terwijl dit bij sociale huur wettelijk wel tot de mogelijkheden behoort. Uitbreiding van woningbouw in bovengenoemd gebied grenst daarnaast aan de Nergenase Bosweg, waardoor deze monumentale historische toegangsweg ingrijpend zal veranderen. Burgerbelangen wil pertinent dat de eigen inwoners voorrang hebben en dat goedkope woningen enkel worden gebouwd voor de eigen aanwas. Ruimte is beperkt en het kan niet zo zijn dat deze woningen vergeven worden aan mensen van buiten het dorp en inwoners elders op zoek moeten naar een betaalbare woning. Burgerbelangen heeft hiertoe een voorstel ingediend, helaas kreeg dit voorstel geen steun de afgelopen raadsperiode. Burgerbelangen blijft zich hard maken hiervoor.

4.7. WIJK VELDHUIZEN

Veldhuizen staat bekend als een wijk waarin veel overlast plaatsvindt. Gelukkig is de rust wedergekeerd. Veiligheid en leefbaarheid behouden is noodzakelijk voor de gehele gemeente, maar vooral ook in deze wijk.

Burgerbelangen zal elk goed voorstel tot verbetering in deze wijk steunen. Inwoners uit deze wijk zijn vaak juist erg betrokken met hun directe leefomgeving. Burgerbelangen belooft zich maximaal in te spannen om de leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Veiligheid heeft bij Burgerbelangen altijd de hoogste prioriteit. Wel moet gewaakt worden voor een te eenzijdige beeldvorming. Hierdoor ontstaan negatieve associaties met deze wijk, terwijl vele Edenaren met plezier in deze wijk met elkaar in harmonie wonen en willen blijven wonen.

Veldhuizen is onderscheidend door de grote diversiteit van architectuur en biedt een grote hoeveelheid aan groen en vijvers. Burgerbelangen wil dat Veldhuizen weer opbloeit. Het kan namelijk niet zo zijn dat een wijk ten onder gaat door het gedrag van een groep raddraaiers, deze dienen dan ook aangepakt te worden.

Een doorn in het oog van verschillende inwoners was het destijds stoppen met de herstructurering van de wijk, welke als doel had de bevordering van diversiteit van de wijk, het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte, bevordering van sociale cohesie en het tegengaan van overlast en verloedering van de wijk. Eind 2016 heeft Burgerbelangen een voorstel ingediend om uit het budget van de structurele meevaller welke de gemeente had, middelen vrij te maken om een plan op te stellen om de herstructurering (openbare ruimte) van de wijk Veldhuizen A snel weer op te pakken. Een goed voorstel wat is aangenomen.

Burgerbelangen is ook tegen het (illegaal) verkameren of te wel het splitsen van wooneenheden en wil dat hierop gehandhaafd wordt. In Veldhuizen (Horstenwijk) heeft Burgerbelangen deze problematiek verschillende malen kenbaar gemaakt.

5. VERKEER & VERVOER

Het ontbreekt Ede aan een gehele visie op (openbaar) vervoer en bereikbaarheid. Op korte termijn moet men hiermee aan de slag. Bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen of herstructurering van wijken dient rekening te worden gehouden met de goede en veilige bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen. Bewegwijzering en situaties dienen duidelijk en overzichtelijk te zijn. Burgerbelangen is geen voorstander van de aanleg van drempels. Deze dragen niet bij aan een levensreddende rit naar het ziekenhuis met de ambulance. Ook geven drempels overlast (trillingen) voor omwonenden en kunnen schade aan gebouwen veroorzaken. Burgerbelangen ziet liever wegversmallingen op plekken waar dit daadwerkelijk nodig blijkt.

Het openbaar vervoer dient optimaal te zijn. Alle dorpen moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Voor een goede samenhang tussen de dorpen en de stadskern Ede vindt Burgerbelangen een adequaat openbaar vervoer van groot belang. Vooral bij woon- werkverkeer kan dit doorslaggevend zijn bij het vinden van een baan. Wanneer er minder gebruik van het openbaar vervoer wordt gemaakt denken wij eerder aan kleinere bussen of een minder frequente dienstregeling dan aan het schrappen van de verbindingen. De gemeente dient haar wegen en fietspaden goed te onderhouden en te verlichten. In de herfst moet gladheid op fietspaden door vallende blad zoveel mogelijk voorkomen worden.

Burgerbelangen staat open voor extra middelen voor veilig fietsverkeer, maar is van mening dat ook bij het autoverkeer nog veel verbetering noodzakelijk is.

Burgerbelangen vindt een uitgebreid strooibeeld belangrijk. Dit dient zich niet alleen tot de 'grote' wegen te beperken, maar ook de fietspaden en woonwijken moeten meegenomen worden, vooral deze waar seniorenwoningen geconcentreerd zijn. De veiligheid dient voor een ieder gewaarborgd te zijn.

Overlast van sluipverkeer moet voorkomen worden. Het is belangrijk om in overleg met omwonenden tot goede oplossingen te komen. Kruisingen moeten voldoende overzichtelijk zijn en met begroeiing van groenvoorzieningen dient de veiligheid in acht genomen te worden.

Burgerbelangen stelt de veiligheid van kinderen en ouderen in woonwijken voorop.

5.1. VALLEILIJN

De plannen met betrekking tot het mogelijk maken van een kwartierdienst op de Valleilijn baart Burgerbelangen zorgen. Om de frequentie te verdubbelen moeten de treinen sneller gaan rijden, dienen de dubbele sporen te worden uitgebreid en dient het enkelsporige deel van de Valleilijn – bij station Ede-Centrum – te worden verdubbeld. Verder dienen er een aantal aanpassingen te worden gedaan aan spoorwegovergangen in de gemeente Ede. De provincie, ProRail en gemeente werken hiertoe samen. Burgerbelangen vindt het belangrijk en noodzakelijk dat omwonenden betrokken worden en blijven. Het gaat immers om hun leefomgeving voor wat betreft veiligheid, bereikbaarheid en geluidsoverlast.

Eind 2017 is gebleken dat de gevolgen voor de omgeving groter zijn dan verwacht. Om verder te kunnen met de plannen schijnt het noodzakelijk te zijn de overwegen Ruitenbeekweg en Molenweg, net ten noorden van Lunteren te sluiten. De gemeenteraad zal hierover moeten besluiten. Burgerbelangen heeft grote vraagtekens bij de noodzaak van deze plannen. Wij constateren dat de trein inderdaad overvol zit tijdens de spitsuren. Buiten deze uren zijn de treinen absoluut niet vol. Burgerbelangen zet liever in op onderzoek naar alternatieven.

5.2. CONTROLES & HANDHAVING

Burgerbelangen vindt intensieve handhaving van snelheidscontroles niet in verhouding staan tot het verlagen van het aantal verkeersongevallen. Controles waarbij de verkeersveiligheid in het geheel niet in het geding is, keurt Burgerbelangen ten zeerste af. Het geeft ons het idee dat dit alleen een financiële kwestie betreft (plukbeleid). Verkeersongevallen nemen de laatste jaren toe door het gebruik van smartphones achter het stuur. Op het gebruik van smartphones op de fiets mag wat Burgerbelangen betreft ook preventief gehandeld worden door handhaving, door de fietser aan te spreken en te attenderen op de gevaren.

Burgerbelangen is van mening dat er matig moet worden omgegaan met het plaatsen van flitspalen. Plaatsing is alleen nodig daar waar uitdrukkelijk sprake is van gevaar voor de verkeersveiligheid, zoals gevaarlijke kruisingen. De voorkeur van Burgerbelangen gaat uit naar snelheidscontroles op punten waar de verkeersveiligheid in het geding is of wanneer hierom verzocht wordt door omwonenden, zoals bij scholen, in woonwijken en 30 km zones.

Ook in Ede Centrum mag er op overlast van fietsers en brommers tussen het winkelend publiek vaker gecontroleerd en gehandhaafd worden. Fietsen in het centrum is op bepaalde tijden niet toegestaan. Het is een grote ergernis onder het winkelend publiek en ondernemers en het brengt de veiligheid in het geding van met name jonge kinderen.

De preventieve verlichtingsacties van de Fietsersbond in samenwerking met vrijwilligers en fietszaken, veelal gehouden in de herfstmaanden, waarbij de fietsverlichting gecontroleerd en eventueel gerepareerd wordt, waarderen wij.

5.3. (BETAALD) PARKEREN

Parkeren in Ede Centrum dient aantrekkelijk te zijn om bezoekers naar het centrum te trekken. Burgerbelangen is altijd voorstander geweest van gratis parkeren of in elk geval een zo laag mogelijk tarief te hanteren. De afgelopen jaren is er veel gebeurd rondom parkeren in Ede Centrum. Verschillende malen is het parkeerbeleid gewijzigd. Gelukkig is het dagtarief ingevoerd en verlaagd naar vier euro per dag, maar het vooraf betalen is Burgerbelangen nog steeds een doorn in het oog. Burgerbelangen heeft continu ingezet op gratis parkeren op (koop)zondagen en op initiatief van Burgerbelangen is ook het parkeren na 18.00 uur gratis in Ede Centrum, ook op koopavonden. Dit levert voordeel op voor bewoners en de horeca.

Burgerbelangen blijft voorstander van gratis parkeren voor de bezoekers van Ede Centrum. Dit geldt ook voor het parkeren bij het nog nieuw te bouwen station Ede-Wageningen. Het invoeren van betaald parkeren geeft overlast in de woonwijken en het stimuleert niet om verder te reizen met de trein.

Burgerbelangen wil dat het parkeren in de dorpen en wijkwinkelcentra gratis blijft. Burgerbelangen zal elk voorstel op het gebied van een parkeervergoeding in de dorpen verwerpen.

Bewoners rondom gebieden waar betaald parkeren van kracht is zijn eigenlijk altijd de dupe van parkeerproblematiek. De oplossing die de gemeente biedt komt altijd weer neer op het invoeren van betaalde parkeervergunningen, waardoor de bewoners de kosten gepresenteerd krijgen. Burgerbelangen zou hier graag een andere oplossing voor zien. Burgerbelangen heeft daartoe in 2016 een eerste poging gedaan en verzocht om onderzoek te doen naar de parkeerproblematiek in woonwijken rondom Ede Centrum en daarbij toe te werken naar een gedragen oplossing. Het verzoek werd keihard afgewezen. De overlast geldt overigens ook in andere wijken. Bewoners rondom Cinemec hebben ook al jaren met parkeeroverlast te maken en dit allemaal omdat Cinemec de afspraak om het parkeren gratis te houden nooit is nagekomen.

6. SOCIAAL BELEID

6.1. VOORZIENINGEN

Burgerbelangen staat voor een goed sociaal beleid. Wij ondersteunen het streven naar een zo hoog mogelijke sociaal-culturele participatie. Het is belangrijk dat alleen de personen die er ook echt recht op hebben worden geholpen. Iedereen dient deel te kunnen nemen aan de maatschappij. De gemeente dient een duidelijk beleid te voeren over de kosten en tegemoetkomingen die zij biedt.

Schulden dienen te allen tijde voorkomen te worden. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk. Er zijn situaties die buiten eigen schuld omgaan. De gemeente dient hulp bij schulden goed te faciliteren en maatwerk oplossingen te bieden. Daartegenover staat wel dat de hulpbehoevende gemotiveerd is om schuldenvrij te zijn en voldoet aan de eisen die de gemeente stelt.

Helaas zijn er ook inwoners die niet genoeg of geen inkomen hebben om van te leven. Zij kunnen in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering totdat zij weer beschikken over een inkomen of over werk. Uitgangspunt moet zijn om zo spoedig mogelijk weer zelfvoorzienend te zijn.

Burgerbelangen is van mening dat mensen die absoluut niet willen werken en wel een uitkering krijgen, iets terug moeten doen voor de gemeenschap in de vorm van een tegenprestatie, uiteraard verbonden aan een maximaal aantal uur.

Bij een bijstandsuitkering hoort een sollicitatieplicht. Burgerbelangen acht het opdoen van werkervaring als vrijwilliger vaak zinvoller dan verplicht solliciteren. Het opdoen van werkervaring zal eerder tot betaald werk leiden. Burgerbelangen is echter geen voorstander van een bijstandsuitkering zonder sollicitatieplicht of andere verplichtingen, oftewel het zogeheten basisloon. Wel staat Burgerbelangen open voor de mogelijkheid om de nieuwe instroom bijstandsgerechtigden vrijstelling te verlenen van de sollicitatieplicht bij het aanvaarden van vrijwilligerswerk voor een tijdelijke periode (bijvoorbeeld 6 maanden). Uiteraard is het daarbij niet de bedoeling dat bijstandsgerechtigden de plek van betaalde krachten innemen.

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet taaleis van kracht, wat betekent dat inwoners de Nederlandse taal moeten kunnen verstaan, spreken, lezen en schrijven. De Wet taaleis kan gevolgen hebben voor de hoogte van de bijstandsuitkering. Als een bijstandsgerechtigde onvoldoende inspanningen vertoont om de taal machtig te worden kan de gemeente de bijstand verlagen. Burgerbelangen wil dat in geval van onwil de gemeente ook daadwerkelijk de bijstand verlaagt. Daarnaast vindt Burgerbelangen het belangrijk dat inzichtelijk is om hoeveel personen het gaat die niet aan de taaleis voldoen en daadwerkelijk gekort zijn. Dit had de gemeente één jaar na invoering van deze wet nog niet inzichtelijk. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente zicht houdt op ontwikkelingen hierin.

De gemeente heeft daarnaast ook een grote verantwoordelijkheid met betrekking tot het opsporen van fraude bij uitkeringen en/of subsidies. Fraude en misbruik van de voorzieningen moeten actief worden bestreden.

6.2. MINIMA

Het is voor verschillende inwoners een dagelijkse strijd om met een bijstandsuitkering rond te kunnen komen. Burgerbelangen vindt dat betaalde arbeid het streven moet zijn, maar beseft ook dat er steeds meer mensen op de rand van armoede leven. Het niet tot nauwelijks kunnen rondkomen is helaas voor een deel van onze inwoners realiteit. Burgerbelangen is dan ook blij met de vele sponsors en donateurs die steun geven aan bijvoorbeeld Voedselbank Ede, Kledingbank Ede en de Restore Kringloop die veel samenwerkingsverbanden kent en leerplekken biedt. Burgerbelangen juicht dergelijke initiatieven toe.

De gemeente Ede dient te zorgen dat sport en cultuur ook voor mensen met een bijstandsuitkering toegankelijk zijn en dient haar beleid zo af te stemmen dat ook de minima kunnen participeren in onze samenleving. Gelukkig kent de gemeente veel regelingen voor deze doelgroep, waarbij Burgerbelangen vooral oog heeft voor regelingen voor kinderen en deze in stand wenst te houden. Wel dienen er geen scheve verhoudingen te ontstaan. Regelingen voor een nieuwe fiets en laptop voor kinderen die naar de brugklas gaan zijn prima, maar voor veel gezinnen die (net) buiten de regelingen vallen zijn dergelijke producten ook een aanslag op het budget en voor deze kinderen is het ook niet altijd mogelijk om de producten nieuw aan te schaffen. Tweedehands fietsen die in goede staat verkeren zouden ook prima in aanmerking kunnen komen. De middelen dienen ook noodzakelijk te zijn.

Burgerbelangen acht het belangrijk dat vermeden wordt dat personen blijven steken in de fuik van de armoedeval. Armoedeval is het mislopen van voorzieningen en toeslagen omdat vanuit een uitkeringssituatie werk aanvaardt wordt met een inkomen iets boven het sociaal minimum. Het streven om mensen aan het werk te houden of aan werk te helpen moet voorop staan en bovenal lonend zijn.

Ede heeft een redelijk goed beleid tegen armoedebestrijding waar wij over het algemeen tevreden over zijn. Indien extra financiële middelen noodzakelijk zijn ten behoeve van armoedebestrijding is dat een mogelijkheid, maar wat Burgerbelangen betreft gaat dit niet door middel van het verhogen van lokale lasten. Hogere lokale lasten zal juist op een grote groep ook weer financiële problemen in de hand werken.

6.3. KWETSBARE INWONERS

Tegenwoordig staan de belangen van mensen met een beperking vaker in de belangstelling. Burgerbelangen vindt dit een goede zaak. Burgerbelangen wil dat het Persoonsgebonden Budget mogelijk blijft. Burgerbelangen vindt het ook belangrijk dat mensen met een lichamelijke beperking in hun wijk kunnen blijven wonen en dat zij zelfstandig aan het werk kunnen, waarbij het vervoer goed geregeld is en de werkplekken toegankelijk zijn. Alle openbare ruimtes en voorzieningen in onze gemeente dienen toegankelijk te zijn voor minder valide personen. Daarnaast is het streven dat ook ondernemers maatregelen nemen om hun pand toegankelijk te maken voor iedereen.

Het aantal verwarde personen is toegenomen. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat psychische zorg 24 uur per dag beschikbaar is. Beschermd wonen is erop gericht om grip te krijgen op het eigen leven. Doel moet zijn om weer zelfstandig op eigen kracht vooruit kunnen, al dan niet onder begeleiding. Burgerbelangen is geen voorstander van Skaeve Huse. Gebleken is dat hier geen geschikte ruimte voor is en draagvlak van omwonenden is onontbeerlijk.

In elke maatschappij zijn er mensen die buiten de boot vallen en hun thuishaven verliezen. Vaak zijn sociale problemen hiervan de oorzaak en monden deze veelal uit in een drank- of drugsprobleem. Vervolgens ontstaat een huurachterstand en uiteindelijk een (onvermijdelijk) bestaan op straat. Dit kan iedereen overkomen. Iedereen dient een goede kans te krijgen om weer volop deel te nemen aan de samenleving. Goede begeleiding is essentieel. Maatwerk en tijdelijk onderdak worden geboden met als doel dat dak- en thuisloze personen uiteindelijk weer zelfstandig deelnemen aan de samenleving.

Feit is dat deze groep ook vaak overlast veroorzaakt. Hier dient een opvangplek dan ook altijd op afgestemd te worden. Het kan niet zijn dat omwonenden en gezinnen met zaken als criminaliteit en drugs geconfronteerd worden en zodoende beperkt worden in hun bewegingsvrijheid. Meldingen van overlast dienen serieus genomen te worden en door de begeleidende instantie direct opgepakt te worden.

6.4. SENIOREN

De levensverwachting en de geboortegolf vlak na de Tweede Wereldoorlog zorgen ervoor dat de samenstelling van de Edese bevolking de komende jaren verandert. Het aantal senioren groeit. Dit betekent dat de voorzieningsbehoefte voor senioren gaat toenemen. Voorzieningen waar zij terecht kunnen voor hulp en activiteiten dienen bekend te zijn. Het is belangrijk dat voorzieningen als winkels, horeca, gezondheidscentrum zich in de nabije omgeving bevinden.

Wij hebben de huidige welvaart voor een groot deel te danken aan de senioren binnen onze samenleving. Ouderen hebben dan ook recht op een goed verzorgde oude dag in hun eigen woonomgeving. Ouderen moeten zelfstandig kunnen blijven wonen indien zij dit wensen. Voldoende aanbod van seniorenwoningen of zorgwoningen is van groot belang. Indien zij dit niet willen dan dient er ruimte beschikbaar te zijn in een van de verzorgingstehuizen. Burgerbelangen wil geen wachtlijsten. Burgerbelangen vindt het daarnaast belangrijk dat de gemeente een goede actieve bemiddeling en begeleiding van senioren naar een passende woning faciliteert. Ook de zogenaamde generatiewoningen zijn een optie, alhoewel daar ook een praktische bezwaar aan kleeft als partners bijvoorbeeld uit elkaar gaan.

Er moet meer oog komen voor dementie. De eigen bijdrage voor de dagopvang dementie moet afgeschaft worden om zorgmijding te voorkomen en dagopvang ontlast ook de mantelzorgers.

Ouderen krijgen steeds vaker te maken met de digitale wereld. Voor sommigen van hen is het moeilijk om hun weg hierin te vinden. Steeds meer zaken vergen het gebruik van internet. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat de gemeente hierin ouderen faciliteert. In 2017 is een goede stap genomen door het 'Scherm van Ede' te introduceren. Een digitale omgeving onder andere gericht op ouderen. Het gebruik van Scherm van Ede, de internettrainingen en begeleiding zijn gratis. Het scherm van Ede moet wel onder de aandacht gebracht worden. De ontwikkelingen in de ICT zullen voorlopig doorgaan. Ook de overheid zal er steeds meer gebruik van gaan maken. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat ouderen bijblijven bij de snelle ontwikkelingen in de ICT.

Burgerbelangen heeft ook eenzaamheid, wat vaak onder ouderen voorkomt, hoog op de agenda staan. Eind 2017 is er in samenwerking met de hele gemeenteraad verzocht om een wijkgerichte aanpak die als doel heeft het gevoel van eenzaamheid af te doen nemen. Wij houden vinger aan de pols.

6.5. VRIJWILLIGERS & MANTELZORGERS

Vrijwilligers zijn een verrijking van de maatschappij. Dit geldt ook zeker voor het verenigingsleven in de gemeente Ede. Zonder al deze vrijwilligers kan de lokale maatschappij simpelweg niet functioneren. Verenigingen kampen vaak met een tekort aan vrijwilligers.

Burgerbelangen vindt het belangrijk dat bijvoorbeeld ouders, waar mogelijk, een helpende hand bieden bij de vereniging waar hun kind lid is. Het is echter niet aan de politiek, maar aan de verenigingen om hier creatief mee om te gaan.

Burgerbelangen wil niet dat de vrijwilliger als sluitpost behandeld wordt door professionals. De grens tussen vrijwilliger en professional moet dan ook duidelijk zijn. Vrijwilligerswerk moet aantrekkelijk blijven. Burgerbelangen hecht er veel waarde aan dat de vrijwilligers jaarlijks op Nationale Vrijwilligersdag (7 december) extra in het zonnetje worden gezet.

De afgelopen jaren zijn er meer taken op het gebied van zorg op het bord van de gemeente terechtgekomen. Vrijwilligers en mantelzorgers hebben een grotere rol bij het ondersteunen van mensen die zorg nodig hebben. Burgerbelangen wil dan ook dat de gemeente aandacht houdt voor deze groep. Burgerbelangen pleit voor zorgen zonder zorgen. De belasting voor mantelzorgers is toegenomen, onder andere door afname van professionele zorg en het langer zelfstandig wonen. Hierdoor komt er meer op de schouders van mantelzorgers terecht. Het is belangrijk dat elke mantelzorger het steunpunt mantelzorg weet te vinden en dat de juiste ondersteuning geboden wordt. Overbelasting moet voorkomen worden. Niet alle mantelzorgers zijn in beeld. Burgerbelangen wil meer aandacht voor de jeugdige mantelzorger. Ede moet zich behalve via scholen ook online richten op de jeugdige mantelzorger. Het onderwerp dient zichtbaar te zijn. Ook allochtone mantelzorgers zijn lastig te bereiken. Vooral vrouwelijke mantelzorgers van niet-westerse afkomst ervaren het verzorgen van familie als vanzelfsprekend. Dit vanuit hun traditionele en religieuze morele plicht. Hulp vragen betekent veelal dat zij als vrouw gefaald hebben. Dit blijkt ook uit verschillende onderzoeken. Burgerbelangen vindt het dan ook belangrijk dat mantelzorg ook onderdeel is van het inburgeringstraject. Alle mantelzorgers moeten weten waar zij terecht kunnen in het geval van overbelasting. Burgerbelangen hecht waarde aan mantelzorgondersteuning in de vorm van tijdelijke en volledige overname van mantelzorgtaken (respijtzorg) en hulp in eigen huishouding bij zware overbelasting van mantelzorgers.

Voor de mantelzorger geldt ook dat Burgerbelangen veel waarde hecht aan de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg. Daarnaast dient het geldbedrag van 100 euro als waarderingvorm blijven te bestaan.

6.6. JEUGD & JONGEREN

De jeugd is de toekomst. In Ede moeten kinderen veilig en met een goed perspectief opgroeien.

De gemeente is verantwoordelijk voor jeugdzorg. Jeugdhulp is geregeld via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de Sociale Teams. Jeugdzorg dient betaalbaar en toegankelijk zijn. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor hun kinderen. Als opvoeding niet goed dreigt te gaan of er zijn problemen dan wordt hulp geboden. Belangrijk is dat het er per gezin één plan en één gezicht is. Duidelijkheid en goede communicatie is essentieel. Uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk gekeken wordt naar wat mensen zelf kunnen.

Wanneer de veiligheid van kinderen in het geding is, dient er onmiddellijk ingegrepen te worden.

Er is sprake van een financieel tekort voor jeugdhulp. Gelukkig heeft Ede een reserve. Geen enkel kind waarvoor een beroep gedaan wordt op jeugdzorg mag in de kou blijven staan vanwege een financieel tekort op het budget van jeugdzorg. Burgerbelangen vindt dat de gemeente het tekort dan ook dient aan te vullen. Het hebben van reserves daarvoor is noodzakelijk. Los daarvan moet de gemeente dergelijke tekorten adresseren bij de landelijke overheid, die deze ontoereikende middelen heeft verstrekt. Jongeren moeten ook veilig uit kunnen gaan. Op het Museumplein is hier voldoende aandacht voor. Het nieuwe poppodium aan het Kuiperplein is een welkome aanvulling. Burgerbelangen staat achter de aanpak van de drankketen. Deze keten hebben voor de jeugdige dorpsbewoner een sociale functie. Burgerbelangen is dan ook nooit voorstander ervan geweest om deze keten te sluiten. Met de huidige aanpak zijn wij vooralsnog tevreden. Het aantal keten is gelijk gebleven, de keten zijn kleinschaliger geworden, er is aandacht voor preventie, ouders zijn veel meer betrokken dan voorheen, er is geen sprake van overlast en vanuit verschillende instanties is er goed zicht op de keten. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat de jongeren in de buitendorpen kunnen samen komen op een plek waar zij graag met elkaar samen zijn. Uiteraard dienen zij wel gewezen te worden op de gevaren van overmatig alcoholgebruik.

Met de komst van internet en smartphones is er veel veranderd. Kinderen en jongeren dienen zich bewust te zijn van de gevaren rondom internet en het maken en sturen van foto's. Het is belangrijk dat voorlichting plaatsvindt, dit in samenwerking met scholen en ouders.

Het is belangrijk om jongeren aan Ede te binden. Het is belangrijk dat er voldoende voorzieningen, stage- en leerplekken zijn voor jongeren. Jeugdwerkloosheid dient bestreden te worden. Ontmoetingsplekken in vertrouwde sfeer zijn belangrijk. De gemeente moet dit samen met de jongeren vorm geven. De Jongerenraad kan hierin ook van betekenis zijn.

6.7. ASIELZOEKERS & VLUCHTELINGENBELEID

In ons vorige verkiezingsprogramma uitte Burgerbelangen al grote vraagtekens bij het massale immigratiebeleid, zoals deze in de loop der jaren door de landelijke overheid gevoerd is. Nederland is een klein land en men kan en moet hier niet de algehele wereldproblematiek willen oplossen door mensen uit andere culturen massaal op te willen nemen.

Ook Ede heeft de afgelopen periode met het vraagstuk asielzoekers te maken gehad. Proactief handelde de Edese PvdA om asielzoekers hier op te gaan vangen. Eind 2014 kwam PvdA met een motie om te onderzoeken of de gebouwen op de voormalige kazerneterreinen hiervoor geschikt gemaakt konden worden of dat er elders gemeentelijk vastgoed beschikbaar was. Het was geen vraag vanuit de overheid maar men constateerde dat de instroom bleef toenemen en dat het vooral alleenstaande mannen betrof. Alleen Burgerbelangen stemde tegen deze motie. In oktober 2015 stemde de raad – met uitzondering van Burgerbelangen – in met de noodopvang op het kazerneterrein voor 370 vluchtelingen. Het voorstel werd er binnen een week doorheen gedrukt. Burgerbelangen heeft principieel tegengestemd en de bezwaren geuit. Burgerbelangen vindt het zeer zorgelijk dat het niet bekend is wie er binnenkomen. De overheid kan echte vluchtelingen niet onderscheiden van gelukzoekers en terroristen. Cultuurverschillen botsen veelal en zijn onverenigbaar met onze vrije samenleving. Daarnaast wordt er een groot beroep gedaan op onze voorzieningen.

Andere partijen vonden dat Burgerbelangen haar standpunten niet mocht benoemen, omdat het vluchtelingenbeleid landelijk beleid is. Partijen gaan er geheel aan voorbij dat er ook inwoners zijn die onze politieke standpunten over dit beleid juist delen en ook deze standpunten mogen benoemd worden. Onze fractie werd intolerantie verweten. Burgerbelangen kijkt naar het landelijke beleid en wat dit voor Ede betekent.

Vervolgens kwam aan het licht dat het college 600 asielzoekers wilde gaan opvangen op 'De Lindehof' in Otterlo. Inwoners van Otterlo en de gemeenteraad werden door dit bericht verrast. Na de terechte commotie die in Otterlo ontstond werden de andere fracties wakker en riepen sommigen op tot kleinschaligheid, terwijl ze vooraf een vrijbrief afgegeven hadden. De communicatie vanuit het college verliep dramatisch, waarbij de wensen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) vooropgesteld werden ten opzichte van die van onze inwoners. Uiteindelijk werd de locatie Otterlo van tafel geveegd.

De gemeenteraad ging een nieuw traject in. Uiteindelijk werd er een nieuw voorstel voorgelegd. Drie asielzoekerscentra, op de locaties Klinkenberg, Braamhorst en Goudsberg voor totaal 900 personen. Bij het besluit hierover, poogde Burgerbelangen nog om een referendum te houden. Burgerbelangen wilde juist dit referendum omdat het vestigen van een AZC impact heeft op de leefomgeving van inwoners en het van belang is dat er draagvlak is. Door per woonplaats te meten, zou het draagvlak duidelijk worden. Geen enkele partij stemde in met het verzoek tot een referendum. Na uiteindelijk een heftig proces, waarbij alles moest wijken voor de opvang van asielzoekers en veel inwoners het vertrouwen verloren hebben in de Edese politiek werd het hele plan om te komen tot de drie asielzoekerscentra van tafel geveegd door de landelijke overheid.

Burgerbelangen is voorstander van opvang in de eigen regio. Feit is dat mensen uit niet westerse culturen moeite hebben met het sociaal inmengen in de westerse cultuur. Daarnaast is het zo dat het bieden van een aanzuigende werking ook mensensmokkelaars in de hand werkt. Zij maken misbruik van de situatie van mensen die daadwerkelijk in nood zijn. Zolang het huidige landelijke beleid in stand blijft, zal Burgerbelangen tegen voorstellen voor de opvang van asielzoekers in onze gemeente stemmen.

Burgerbelangen begrijpt de motivering van mensen om naar Nederland te reizen. Velen maken gebruik, maar helaas ook in bepaalde gevallen misbruik van de mogelijkheden die hier worden geboden. Het beleid moet anders. Burgerbelangen kan echter geen landelijk immigratiebeleid wijzigen, dus moeten wij anticiperen op de lokale mogelijkheden en hier verstandig mee om gaan. Zo wil Burgerbelangen dat de gemeente géén ondersteuning en opvang biedt aan uitgeprocedeerde asielzoekers of illegale migranten. Zij dienen namelijk Nederland te verlaten.

6.8. VERDRAAGZAAMHEID

De samenleving lijkt te veranderen en te verharden. Burgerbelangen wil dat de verschillende groepen mensen harmonieus met elkaar kunnen blijven leven. Dat wil zeggen dat er geen sprake is van discriminatie, geweld of benadeling. Mensen met een andere gaardheid dienen in vrijheid te kunnen leven en niet uitgesloten te worden. Burgerbelangen vindt het belangrijk dat de sociale acceptatie van LHBT'ers (lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders) in Ede verbetert.

Daarom heeft Burgerbelangen ook het voorstel om jaarlijks de regenboogvlag te voeren gesteund. Het omgaan van mensen enkel in hun eigen subcultuur of gemeenschap werkt verdraagzaamheid meer dan eens tegen. We hebben juist als maatschappij alle moeite gedaan in de jaren zestig om de verzuiling te doorbreken. Men kan van mening verschillen, maar juist discussie met zo nu en dan wat humor daarbij en omgang met elkaar leidt tot wederzijds begrip en harmonie. Dit is hard nodig als wij met zijn allen de goede leefbaarheid in onze gemeente willen behouden.

7. KUNST & CULTUUR

De gemeente Ede biedt voor ieder wat wils, zoals acht musea, waaronder het internationaal bekende Kröller Müller Museum. Een ruim aanbod van verenigingen op het gebied van amateurkunst, waar men tevens cursussen en opleidingen kan volgen. Zo biedt Cultura cursussen op het terrein van muziek, dans, toneel, fotografie, tekenen en schilderen. Daarnaast worden er binnen de gemeente verschillende exposities georganiseerd door bijvoorbeeld het Platform Edese Kunstenaars (PEK). Er zijn verschillende ruimtes beschikbaar voor exposities en tentoonstellingen, denk aan Huis Kernhem, Cultura en Villa Erica. Tevens wonen en werken er circa 100 professionele kunstenaars in Ede. Zij werken veelal aan huis of huren een atelier.

In 2014 heeft het Akoesticum, een landelijk trainingscentrum voor de podiumkunsten, haar deuren geopend in een deel van de voormalige Frisokazerne. In 2016 bezochten zo'n 24.000 gebruikers en bezoekers het Akoesticum.

Vanuit jongeren bleek er meer behoefte te zijn aan muziekevenementen en in het vorige verkiezingsprogramma gaf Burgerbelangen al aan positief te staan tegenover de plannen om een poppodium in Ede te realiseren. Inmiddels wordt er hard gewerkt aan het geschikt maken van een pand aan het Kuiperplein voor het centrum van popcultuur, gericht op talentontwikkeling bij jongeren. Daarnaast vindt Burgerbelangen het belangrijk dat scholen aandacht schenken aan muziek, kunst en cultuur. Denk hierbij aan het bezoeken van lokale musea en actieve beoefening van muziek, waaronder verschillende genres, ook klassieke muziek.

Burgerbelangen is voorstander van een gevarieerd lokaal aanbod op het gebied van kunst en cultuur en staat voor het behoud van de eigen lokale cultuurhistorie. Het vertellen van het verhaal van Ede dient centraal te staan. Zo is ook militair erfgoed uniek voor Ede. Het is belangrijk om de verhalen te blijven vertellen en te bewaren. Burgerbelangen is niet voornemens om te bezuinigen op kunst en cultuur, maar zal bij nieuwe initiatieven altijd kritisch zijn naar de financiële verplichting en risico's die er zijn voor de gemeente.

Burgerbelangen heeft enigszins moeite met de termen professionele kunst en amateurkunst. Professionele kunst houdt in dat er van geleefd kan worden, het is een beroep en amateurkunst wordt in de vrije tijd gemaakt. Burgerbelangen denkt wat kunst betreft liever in andere gradaties dan in amateurisme en professionaliteit. Deze termen doen het voorkomen alsof er verschil in kwaliteit is, terwijl onder de amateurkunstenaars ook veel talent en een hoge kwaliteit van werk wordt waargenomen. Burgerbelangen wil dan ook geen onderscheid maken op basis van amateurkunst of professionele kunst als het gaat om bijvoorbeeld het verstrekken van subsidies. Belangrijk uitgangspunt zal altijd zijn dat het lokale cultuuraanbod versterkt wordt voor eigen inwoners.

Collegespeeltjes als het World Art Center, een voorstel wat eind 2017 op tafel lag, wijst Burgerbelangen af. Dit plan faalde van begin af aan. Er was geen marktonderzoek gedaan, behoefte van inwoners was niet gemeten, het ging alleen over grote bezoekersaantallen en er was weinig sprake van lokale kunst. Er werd gerefereerd aan de Italiaanse stad Milaan en zelfs aan New York. Het plan was voor Burgerbelangen een groot luchtkasteel waaraan een groot financieel risico kleefde.

Burgerbelangen waardeert de stadsdichter en de cultuurprijs, waarbij kandidaten worden voorgedragen door de inwoners. Deze prijs, welke eens in de drie jaar wordt uitgereikt willen wij dan ook in stand houden.

7.1. KUNSTWERKEN IN DE OPENBARE RUIMTE

Kunst kan erg sfeerbepalend zijn en een identiteit aan de plek zelf meegeven. De gemeente Ede kent ruim 100 kunstwerken die het straatbeeld sieren. Denk hierbij aan Chico y Chica bij het gemeentehuis, het Bennekoms boertje in Bennekom, het Lunterse vrouwtje in Lunteren, het beeld van Jan Snoeck bij de Stadspoort of de vele andere werken die de gemeente rijk is. Burgerbelangen ondersteunt het belang van kunst, maar wil graag dat de burger voortaan ook betrokken wordt bij het kiezen van kunst op prominente plekken.

De verschillende kunstwerken die de straten van Ede sieren, blijven een kwestie van smaak. De gemeente laat zich voor de keuze van kunstwerken adviseren door de Commissie Beeldende Kunsten Ede (CBKE). Toch kan het geen kwaad om ook bij de burger te inventariseren en deze mede te laten kiezen welk kunstobject op een prominente plaats komt te staan. Het is altijd lastig om een keuze te maken, maar een voorselectie door de Edese burger is een manier om de burger meer te betrekken in de verschillende keuzes.

Daarnaast is het belangrijk dat het kunstwerk daadwerkelijk in te passen is en het niet afdoet aan de ruimtelijke kwaliteit. Tevens dienen kunstwerken goed onderhouden en beheerd te worden en dient het ten alle tijden duidelijk te zijn wie hier verantwoordelijk voor is.

8. KOOPZONDAG & ZONDAGSRUST

In het verkiezingsprogramma 2014-2018 gaf Burgerbelangen al aan niet per definitie voorstander te zijn van de zondagsrust. Nadat in het voorjaar van 2013 Burgerbelangen samen met andere partijen met succes een motie voor een onderzoek naar verruiming van de winkeltijden had ingediend bleef het daarbij. Het had het er schijn van dat de wethouder (CDA) deze motie naast zich neergelegd had.

Het nieuwe college kon er in 2014 eigenlijk niet omheen, maar het ontbrak hen aan lef om dit gevoelige onderwerp op te nemen in het gezamenlijke convenant. Dit viel Burgerbelangen enorm tegen, zeker omdat sommige partijen campagne gevoerd hadden over de koopzondag en dit ook duidelijk in hun programma benoemd hadden. De kiezer kon dus hierop anticiperen.

In november 2014 diende Burgerbelangen een voorstel in met het verzoek om een eenmalige koopzondag voor de Kerst toe staan, een top-verkoopdag voor ondernemers.

De college partijen stemden ook hier voltallig tegen (dus ook D66, PvdA en GemeenteBelangen). Eensgezindheid in plaats van dualisme, wederom een teleurstelling.

Het college kon uiteindelijk niet om het onderwerp 'koopzondag' heen en dus volgde er een bestuurlijk trucje, een referendum. Waarschijnlijk uit de koker van de christelijke partijen. Zij hoopten uiteraard dat de nee-stemmer massaal kwam opdagen, hetgeen met een referendum een vast gegeven is. Het begon al met de vraagstelling bewust onduidelijk te houden. Voorstanders van slechts 12 koopzondagen leken door hen ook bij 'Nee' gerekend te kunnen worden.

Burgerbelangen probeerde hierin helderheid te betrachten. Juist om meer recht te doen aan het referendum, maar de vijf coalitiepartijen waren niet tot een andere formulering bereid. Uiteindelijk was het hun eigen onduidelijke vraagstelling die de christelijke partijen de das omdeed, toen duidelijk werd dat de inwoners van Ede stad (en niet de dorpen) zich op 10 juni 2015 tijdens het raadplegend referendum met een meerderheid hadden uitgesproken vóór de koopzondag. Vooral het CDA probeerde vervolgens de discussie te sturen door eerst geheel niet te willen praten en de deur dicht te houden over de mogelijkheid van een koopzondag.

Geprobeerd werd om mensen voor het blok te zetten om vervolgens daarna de vermoorde onschuld te spelen door te stellen dat de andere partijen niet wilden praten voor 12 koopzondagen per jaar. Ook via het college werd er door het CDA druk uitgevoerd, dit mocht echter niet baten.

Er volgde een initiatiefvoorstel van de niet-confessionele partijen waardoor uiteindelijk vrijelijk gestemd werd en met een meerderheid besloten werd tot het instellen van jaarlijks 52 koopzondagen in Ede stad en niet in de dorpen. Een historisch besluit in onze gemeente.

Burgerbelangen staat nog steeds achter dit genomen besluit. Niet omdat het moet, maar omdat het mag. Vroeger mocht het niet, nu mag het. Burgerbelangen vindt namelijk dat de keuze bij de ondernemer ligt en wij voelen ons nog immer gesteund door de uitslag van het referendum, ons verkiezingsprogramma, de enquête, welke gehouden is onder winkeliers van Ede Centrum, het door 125 van de 139 ondernemers van Ede Centrum ondertekende manifest en de steun op de Facebook pagina 'Wel koopzondag in Ede'.

Toch is het hoofdstuk 'koopzondag' nog niet afgesloten. In Bennekom willen de supermarkten ook graag een zondagsopenstelling. Het verschil tussen 'ja en nee' bij de uitslag van het referendum in Bennekom is flinterdun. Veel Bennekommers doen boodschappen op zondag, maar wijken hiervoor uit naar voornamelijk Wageningen en deels ook naar Ede. Deze inkomsten lopen de Bennekomse supermarkten nu mis. Burgerbelangen ziet deze consumenten liever in de Bennekomse supermarkten!

Uiteraard hecht Burgerbelangen ook waarde aan burgers die wel voorstander zijn van de zondagsrust, echter het opdringen van een dergelijke rust aan de niet gelovigen in onze gemeente is niet in het belang van de burgers. Iedereen dient vrij te zijn zelf deze keuze te kunnen maken. Ondernemers die ervoor kiezen om op zondag hun winkel te openen moeten hier vrij in zijn. Ook mag de bibliotheek in Cultura wat Burgerbelangen betreft op zondag geopend zijn.

9. ONDERWIJS

Wij mogen trots zijn op het onderwijs in Ede met scholen die erg goed bekend staan in Nederland, zoals de CHE. Het zou goed zijn om dit niveau onder alle scholen als doelstelling op te voeren. Verder heeft Ede een breed aanbod dat in omvang minstens op peil moet blijven en waar nodig verbeterd dient te worden en afgestemd dient te zijn op het bedrijfsleven. Dit om nog meer en gevarieerdere werkgelegenheid te scheppen.

Burgerbelangen is tegen verplichte spreiding om zodoende 'zwarte' scholen te voorkomen. Ouders moeten zelf de vrijheid hebben om te kiezen op welke school hun kind onderwijs volgt. Het kan niet zo zijn dat de overheid dit bepaalt. Wijkgerichte scholen zijn welkom, maar ook hier geldt dat indien ouders binnen de wijk niet voor de betreffende school kiezen, zij hier vrij in zijn. Ook vindt Burgerbelangen dat scholen geen leerlingen mogen weigeren op grond van geloofsovertuiging. Burgerbelangen is geen voorstander van het sluiten van kleine basisscholen.

Burgerbelangen is geen voorstander van confessioneel oftewel bijzonder onderwijs. Onze samenleving is van vroeger uit echter gegrond op waarden en normen uit de joods-christelijke traditie. Christelijke scholen zijn veelal gesecculariseerd en hebben volop aandacht voor diversiteit, ook voor wat betreft cultuur en levensbeschouwing. In tegenstelling tot islamitische scholen dragen christelijke scholen de fundamentele waarden van onze cultuur over. Het islamitisch onderwijs is gebaseerd op de islam, een levensfilosofie die sinds zeshonderd jaar niet is geëvolueerd. Zo zijn regels en afspraken gebaseerd op de Koran en Soenna. Terwijl men zich naar Nederlandse maatstaven dient te gedragen. Kinderen bevinden zich vaak in eigen kring en maken daardoor onvoldoende kennis met de Nederlandse samenleving, dit werkt segregatie in de hand. Het recht op bijzonder onderwijs is geregeld in artikel 23 van de Grondwet. Het verbieden van islamitische scholen is in strijd met het gelijkheidsprincipe dat de basis vormt van artikel 1 in de Grondwet. Het zou een open deur zijn als Burgerbelangen belooft dat islamitische scholen verboden worden in Ede. Toch willen wij dit standpunt benoemen in ons programma. Burgerbelangen zou graag zien dat 'mensenrechten' als schoolvak ingevoerd zou worden, zodat leerlingen voorgelicht worden over de verschillende rechten in Nederland, zoals gelijkheid van man en vrouw.

Burgerbelangen is geen voorstander van verschillende locaties binnen het primair onderwijs. Uitgangspunt moet zijn een hoofd- en eventueel één dislocatie. Onze voorkeur gaat uit naar een school gehuisvest onder één dak. Burgerbelangen begrijpt dat leegstand soms ingezet wordt en een school tijdelijk gebruik maakt van klaslokalen van een andere school. Burgerbelangen wil de afstand tussen die scholen minimaal houden. De eigen identiteit van een school gaat verloren wanneer een of meerdere groepen ondergebracht worden in een andere school. Dit moet tijdelijk van aard zijn.

Vervoer ten behoeve van speciaal onderwijs dient optimaal te zijn en vergoed te worden. Het gaat hier om een noodzakelijke keuze voor een school in verband met extra zorg voor het kind. Dit in tegenstelling voor het vervoer van bijzonder (religieus) onderwijs. Dit betreft een vrije keuze van de ouders en de kosten dienen dan ook voor rekening van de ouders te zijn.

Burgerbelangen wil dat de schoolomgeving veilig is en indien er sprake is van een (verkeer)onveilige situatie dient de gemeente acuut over te gaan tot verbetering hiervan. Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten moeten (preventief) bestreden worden. De afgelopen jaren is hierop ingezet en Burgerbelangen constateert dat verzuim beter en vaker (preventief) wordt gemeld. De inspanningen rondom handhaving van verzuim werpt ook haar vruchten af. De aandacht hierop mag niet verslappen. Wel baart het hoge aantal verzuim van vooral alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit de Internationale Schakel Klas (ISK) Burgerbelangen zorgen. De leerplichtambtenaar kan hier niet veel uitrichten. Ook dit verzuim dient aangepakt te worden. Voorkomen moet worden dat deze jongeren geen scholing genieten, niet goed integreren en doelloos op straat rondhangen.

Burgerbelangen maakt zich zorgen om de toename van het aantal allochtone kinderen met een taalachterstand. Bij veel gezinnen thuis wordt de Nederlandse taal niet of onvoldoende gebruikt en kinderen komen op deze manier al met een taalachterstand op school. Ouders dienen hiervoor ter verantwoording geroepen te worden, zij zijn verantwoordelijk voor hun kind(eren). Scholen hebben de afgelopen jaren bezuinigd. De groepen zijn groter geworden en leerkrachten hebben veel minder tijd om één op één met deze kinderen aan de taal te werken. Bij peuters met taalachterstanden is het belangrijk dat het consultatiebureau ouders actief wijst op de mogelijkheden van voor- en vroegschoolse voorzieningen. Ook dient er aandacht te zijn voor laaggeletterdheid.

Burgerbelangen vindt de vaderlandse geschiedenis belangrijk en dit zou weer ingevoerd moeten worden in het onderwijs.

Het is belangrijk dat kinderen op school kennis maken met verschillende cultuurvormen en daarbij ook een bezoek brengen aan de musea binnen onze gemeente.

10. MILIEU

Iedereen wil een goed milieu, het milieu is tenslotte van iedereen en niet alleen van de (gemeentelijke) overheid. Wij moeten met zijn allen waakzaam zijn op onze volksgezondheid, maar er niet in doorslaan. Ede voldoet bijvoorbeeld aan de wettelijke grenswaarden rondom luchtvervuiling. Wel zijn er locaties die tegen overschrijding aan liggen. Dit speelt vooral rondom veehouderijen. Regionaal wordt hierop actie ondernomen. Om de luchtkwaliteit te verbeteren lopen er daarnaast ook een aantal trajecten waarin wij ons kunnen vinden, zoals het aardgasloos bouwen bij nieuwbouw.

Zwerfvuil dient zoveel mogelijk te worden voorkomen en publieke plaatsen dienen dan ook voldoende te zijn voorzien van afvalbakken die ook tijdig geleegd worden. Op plaatsen waar zich zwerfvuil voordoet, zal dit zo snel mogelijk dienen te worden verwijderd.

Burgerbelangen is tegen afvaltoerisme en het illegaal dumpen van afval in de natuur. Hiertegen dient krachtig opgetreden te worden. Überhaupt dient tegen burgers en bedrijven, die de milieuwetgeving overtreden, krachtig te worden opgetreden.

Zorgelijk zijn de ontwikkelingen rondom Lelystad Airport. Als deze plannen daadwerkelijk doorgaan zullen vanaf april 2019 vakantievluchten uitgevoerd worden, waarbij de aanvlieg- en vertrekroutes boven grote delen van de gemeente Ede liggen. De vliegtuigen zullen vrij laag vliegen (tot tenminste 2700 meter) vlak over de stilte- en rustgebieden en woonkernen. Geluids- en milieuoverlast zullen toenemen. Samen met de rest van de gemeenteraad hebben wij het college opgedragen invloed uit te oefenen c.q. verzet te bieden tegen het besluit van de minister. Ede heeft verder geen stem in deze plannen, die op landelijk niveau besloten worden.

10.1. AGRARISCHE GEMEENSCHAP

Agrarische ondernemers worden steeds meer beperkt door regelgeving. Velen stoppen zelfs door deze strengere milieuregels. Het is niet makkelijk om als agrariër een rendabel bedrijf te leiden. Er wordt weinig rekening gehouden met agrariërs die al generaties lang op een boerderij wonen en maar moeten verkassen. Uiteraard moet er niet milieuvervuilend gewerkt worden dat is vanzelfsprekend. Burgerbelangen heeft respect en bewondering voor agrariërs, zij worden vaak ondergewaardeerd en lijken langzamerhand steeds meer uit het landschap te verdwijnen. Dat laatste is slecht voor de werkgelegenheid en zorgelijk voor het toekomstperspectief van jonge landbouwers.

Burgerbelangen is voorstander van de mogelijkheid om streekproducten vanaf de boerderij te verkopen. Dit kan een mooie aanvulling zijn naast het boerenbedrijf. Maatschappelijke initiatieven in de vorm van zorgboerderijen en samenwerking met re-integratiebedrijven juicht Burgerbelangen ook van harte toe.

Burgerbelangen wil geen nieuwe megastallen toestaan. De middel- en kleine agrarische bedrijven worden door de komst van megastallen weggeconcentreerd. Zij kunnen namelijk niet voor een dergelijk lage kostprijs produceren. Boerenbedrijven zijn onderdeel van de diversiteit van ons landschap, maar nog meer megastallen tasten dit landschap aan.

Agrariërs ondervinden ook vaker problemen met nieuwe aanwas (met name uit de steden) die op het platteland komen wonen en klagen over bijvoorbeeld stankproblemen van de reeds jaren bestaande boerderijen en via wettelijke regels de agrariërs uit hun eigen gebied verjagen. Burgerbelangen wil dat het voorkomen wordt dat door nieuwe aanwas huidige agrarische bedrijven om zeep geholpen worden. Burgerbelangen is dan ook geen voorstander van onnodige bestemmingswijziging van landbouwgronden voor natuur of recreatief gebruik. Ede beschikt over voldoende natuurgebieden.

10.2. DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is belangrijk in onze samenleving, maar tegenwoordig lijkt het wel een trend welke politieke partij het meest duurzaam is. Burgerbelangen is een nuchtere partij en vindt dan ook dat er goed en zorgvuldig moet worden omgegaan met het milieu. Duurzaam bouwen dient bevorderd te worden, maar de gemeente Ede moet niet roomser zijn dan de paus als het gaat om duurzaamheid. De wettelijke eisen worden straks strenger en duurzaam bouwen is vaak duurder.

Voor veel burgers is het al lastig om een hypotheek krijgen en een hogere vraagprijs van zo'n 10.000 euro kan voor veel mensen het verschil betekenen tussen net wel of net niet de mogelijkheid te hebben om een woning te kunnen financieren. Burgerbelangen vindt duurzaamheid – ten opzichte van de bouw van betaalbare woningen en verkoop hiervan – een lagere prioriteit hebben. Burgerbelangen is voor duurzaamheid, mits de kosten niet toe nemen.

Burgerbelangen is voorstander van initiatieven waarbij de maandlasten voor burgers afnemen en wil bijvoorbeeld inzetten op zonne-energie. Echter de aanschaf van zonnepanelen is voor veel burgers een enorm (te) hoge kostenpost. De gemeente Ede heeft kort gebruik gemaakt van een subsidieregeling voor inwoners voor het plaatsen van zonnepanelen op hun dak. Binnen drie maanden was het beschikbare subsidiebudget van 60.000 euro op. Vervolgens is de regeling gestopt.

Wel heeft de gemeente een regeling in de vorm van een duurzaamheidslening (een annuitaire lening). Burgerbelangen is geen voorstander van leningen en ziet liever dat de gemeente Ede een tegemoetkoming in de kosten biedt bij verduurzaming van de eigen woning dan een lening. De voormalige subsidieregeling voor zonnepanelen is hier een mooi voorbeeld van.

Alhoewel Burgerbelangen in wil zetten op zonne-energie is het niet zo dat Burgerbelangen wil dat alle daken van alle nog nieuw te bouwen huizen op de zon gericht gaan worden, dit geeft namelijk een Vinex-achtige woonblokken uitstraling en zal ten koste gaan van de woonkwaliteit. Het is dan ook geen vereiste dat alle nieuwe huizen voorzien zijn van zonnepanelen.

Ditzelfde geldt voor aardgas. Niet alle huizen behoeven aardgasloos te worden. Wel heeft Burgerbelangen ingestemd om nieuwbouw aardgasloos te realiseren. Niet omdat Burgerbelangen vindt dat Ede de duurzaamste gemeente moet zijn – Burgerbelangen ziet Ede liever als veiligste gemeente – maar omdat ons Nederlandse aardgas opdraakt.

Tenslotte is Burgerbelangen tegen de komst van mestvergisters. Zo was destijds het overgrote deel van de inwoners van Wekerom tegen de komst van een mestvergister in hun dorp, maar toch drukte de gemeenteraad de komst hiervan door, ondanks het felle protest van de omwonenden. Alleen Burgerbelangen was duidelijk tegen de komst van een mestvergister en heeft gepoogd het besluit van de gemeenteraad terug te draaien, helaas zonder resultaat. Er zijn veel zorgen rondom het gevaar voor de gezondheid en ook over de mate van duurzaamheid van het gebruik van mestvergisters bestaat nog immer grote twijfel. Inmiddels is dit bestemmingsplan al tot drie maal toe vernietigd door de Raad van State.

11. TOERISME & RECREATIE

Ede heeft een gunstige ligging, midden op de Veluwe en dit heeft tevens een grote aantrekkingskracht van mensen buiten de gemeentegrenzen. Toeristen die tijdens de vakantietijd op de vele campings en parken in de buitendorpen verblijven, bezoeken uiteraard ook Ede en de dorpen.

Dorpen, zoals Lunteren, Otterlo, Hoenderloo, Harskamp en Bennekom hebben genoeg te bieden met hun vakantieparken, bossen, heide, musea en bekendheid als garnizoensplaats.

Dat het Museumpark Harskamp per 1 september 2014 haar deuren heeft moeten sluiten was een grote teleurstelling. Burgerbelangen heeft hier in 2014 verschillende malen aandacht voor gevraagd bij het college of zij van betekenis konden zijn voor behoud van het museumpark. Helaas mocht dit niet zo zijn. De historische collectie van het Korps Nationale Reserve (Natres) is gelukkig nog steeds te bezichtigen in Harskamp.

Burgerbelangen heeft vaak aangegeven dat er meer focus mag liggen op recreatie in de gemeente Ede. Daar valt nog zeker wat te halen. Het is geen geheim dat men bij Het Nationale Park De Hoge Veluwe en het Kröller-Müller Museum eerder aan Apeldoorn denkt. Ede heeft te lang verzaakt gebruik te maken van hetgeen zij juist kon profiteren. Gelukkig zijn er nu sprongen gemaakt en is er voor het eerst een visie gemaakt op dit thema met als ambitie de Veluwe weer als populairste vakantiebestemming binnen Nederland op de kaart te zetten. De regio staat momenteel qua overnachtingen op nummer twee en loopt de achterstand op de Noordzee badplaatsen in. De Veluwe heeft veel te bieden. Het is goed dat Ede samenwerkt met tien andere Veluwegemeenten om de ambitie waar te maken. In ons vorige verkiezingsprogramma gaf Burgerbelangen al aan dat Ede ook best meer evenementen mag aanbieden, ook op zondag. De gemeente hoeft hierin wat Burgerbelangen betreft niet terughoudend te zijn. Ede biedt verschillende evenementen voor jong en oud. Een van de bekendste evenementen is de jaarlijkse Heideweek, waarbij ook de dorpen hun dorp goed weten te promoten, zoals bij de Oud Lunterse Dag en de Bennekomse Vlegeldag.

Elk jaar in de maand september denken wij ook terug aan hen die in 1944 vochten voor onze vrijheid. Ede pakt ook altijd groots uit met de Airborne luchtlandingen. Dit trekt veel bezoekers. Er zijn dan tal van activiteiten te doen op de Ginkelse Heide. Soms is het zelfs te druk, waardoor mensen niet meer toegelaten worden. Om optimaal te profiteren van bezoekers zou dit evenement breder getrokken kunnen worden. Laat ook Ede Centrum profiteren van dit evenement en biedt ook hier activiteiten.

Burgerbelangen is voorstander van het houden van (kleinschalige en lokale) evenementen en is blij dat de evenementen toegenomen zijn, waaronder het populaire statues by night. Het is belangrijk dat Ede ook voor jongeren een aantrekkelijke gemeente is. Het poppodium aan het Kuiperplein is een goede aanvulling. Wel dient er bij muziek-evenementen rekening gehouden te worden met omwonenden.

In het verkiezingsprogramma 2014-2018 gaf Burgerbelangen ook al aan dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat recreatieparken als hoofddoel recreatie behouden. Begin 2015 is gekozen voor een intensieve vorm van handhaven om zodoende recreatie terug te brengen op de parken. Burgerbelangen is daar voorstander van vanwege het toerisme en omdat duidelijkheid noodzakelijk is en gedogen geen duidelijkheid biedt. Uitzondering zijn bewoners die er al op of vóór 1 januari 1997 woonden en dit aan kunnen tonen. Burgerbelangen heeft ook altijd duidelijk gemaakt dat er geen sprake mag zijn van het opnemen van asielzoekers op de parken, aangezien dat eveneens niet strookt met het toeristisch uitgangspunt wat geldt op de parken. Toch kwam het college met een voorstel om asielzoekers op te vangen op recreatieparken. Zelfs het toerisme in Otterlo wilde men hiervoor opofferen. Onbegrijpelijk vond Burgerbelangen deze keuzes met een dubbele moraal. Burgerbelangen heeft daad bij woord gevoegd en duidelijk uitgesproken hier niet mee akkoord te gaan.

Burgerbelangen vindt dat Ede een aantrekkelijke gemeente moet zijn voor toeristen, zodat zij naast het genieten van onze schitterende natuur ook voor ander lokaal vermaak terecht kan in Ede of de dorpen. Daarbij dient gebruik gemaakt te worden van de Veluwe, laat dit thema en lokale aspecten terugkomen in bijvoorbeeld de stadswinkel (VVV), vakantieverblijven en restaurants. Tot slot is het ook belangrijk een aantrekkelijk aanbod te hebben om overnachtingen te bieden, uitstraling doet veel.

12. WERKGELEGENHEID & ONDERNEMEN

Werkgevers zijn belangrijk in de regio. Zowel nieuwe als bestaande werkgevers. Het is belangrijk om een goed aanbod van werkgelegenheid te hebben voor onze inwoners. Ede heeft een gunstige centrale ligging, daarnaast moet het ook gunstig zijn voor ondernemers om zich hier blijvend te vestigen. Burgerbelangen wil dat de gemeente startende ondernemers zo goed mogelijk faciliteert en wijst op belangrijke zaken als regelgeving en financiering. Ondernemers dienen niet opgezadeld te worden met ingewikkelde regelgeving. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente een goed contact onderhoudt met alle gevestigde ondernemers.

Ede beschikt over verschillende bedrijventerreinen voor verschillende doelgroepen. De terreinen bevinden zich zowel in Ede als in de plaatsen De Klomp, Harskamp, Lunteren en Wekerom. De terreinen dienen goed bereikbaar te zijn met de auto en het Openbaar Vervoer en daarnaast dienen zij goed beveiligd te zijn.

12.1. DETAILHANDEL

De zelfstandige ondernemer zorgt voor directe werkgelegenheid voor inwoners van de gemeente Ede en omstreken. Ondernemers hebben het de afgelopen jaren moeilijk gehad vanwege de crisis en de opkomst van het online winkelen. Men moet meegaan met de tijd en creatief zijn.

Er zijn de afgelopen periode veel stappen genomen rondom Ede Centrum. De sloophamer is in het verleden vernietigend geweest voor het centrum. Dat komt niet meer terug. Burgerbelangen is wel blij met de aanpak van de gevels, zoals de succesvolle renovatie van de gevel van het pand waar Ziengs momenteel in gevestigd is. Er is door de gemeente een gevefonds geopend om in samenspraak met pandeigenaren winkels te renoveren. Burgerbelangen is blij dat historie ook weer terrein gewonnen heeft in Ede Centrum. Het kale Marktplaats wordt eindelijk aangepakt en wordt groener. Ede moet meer gebruik maken van de Veluwe, laat de Veluwe terugkomen in het centrum. Daarna volgt in 2019 het Kuiperplein. Er zijn genoeg goede ideeën om het centrum weer te laten floreren. Een goede samenwerking tussen gemeente, ondernemers en inwoners is daarbij wel van groot belang.

De leegstand in het centrum behoort echter nog niet tot het verleden. Besloten is het centrum de komende jaren compacter te maken. Het is dan ook belangrijk om niet nog meer winkels bij te bouwen. Bestaande winkels hoeven niet weg. Nieuwe ondernemers zijn van harte welkom. Vooral kleinschalige (lokale) winkels kunnen de sfeer in het centrum doen toenemen, maar een grote trekker is wat Burgerbelangen betreft ook van harte welkom. Burgerbelangen wil dat de gemeente Ede zich inspant om ervoor te zorgen dat de leegstaande panden tot het verleden behoren en in de tussentijd toonbaar blijven.

Dat wil zeggen dat men de verhuurder(s) aanspreekt en hen verantwoordelijk maakt voor de uitstraling van hun pand(en) in het centrumgebied. Verwaarlozing leidt namelijk niet tot een aantrekkelijk winkelcentrum. Ook het kraken van lege panden dient voorkomen te worden en anders dient meteen ingegrepen te worden.

Als alternatieven om leegstand te voorkomen in het centrum denkt Burgerbelangen aan het herbestemmen van panden of extra OZB belasting te heffen om verhuurders te bewegen. Reden hiervoor is dat Burgerbelangen verpaupering wil voorkomen. De verkregen inkomsten dienen vervolgens gebruikt te worden voor investeringen ten gunste van het centrum.

Burgerbelangen zou ook graag zien dat de gemeente gratis wifi faciliteert in het centrum. In Veenendaal biedt men dit aan in het gehele centrum en ook Wageningen heeft hiertoe in november 2017 besloten. Ook het werken met licht kan veel sfeer toevoegen. In bijvoorbeeld Veghel is men hiermee aan de slag gegaan. Veghel heeft overigens veel overeenkomsten met Ede voor wat betreft aanpak en de keuze zich te profileren als foodstad. Ede Centrum is in elk geval voldoende onder de aandacht. Er is dan ook al veel geïnvesteerd om dit mogelijk te gaan maken.

Sinds 2016 kent Ede ook een subsidieregeling voor kleinere winkelgebieden, waarmee winkeliers hun gebied aantrekkelijker of levendiger kunnen maken. Winkelcentrum Bellestein heeft hier al gebruik van mogen maken, maar ook andere dorpscentra komen in aanmerking hiervoor. Winkelcentrum Stadspoort heeft ook mooie stappen gemaakt. De leegstand is weggewerkt en het overdekte winkelcentrum is weer opgebloeid. Indien extra financiële middelen nodig zijn voor winkelcentra in de dorpen dan staat Burgerbelangen hiervoor open. Het is belangrijk dat ook de dorpen levendigheid uitstralen.

12.2. REGIO FOODVALLEY

Regio FoodValley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten met samen 345.000 inwoners, waarbij tevens een goede samenwerking is met de Kenniscampus Ede en Wageningen UR. De regio wil een internationale speler zijn op het gebied van voedsel gerelateerde bedrijven. Zowel op het gebied van kennis, wetenschap en fabricage. Dit verband versterkt de innovatiekracht van de Nederlandse bedrijven door verbindingen en samenwerkingen tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid te stimuleren.

De ontwikkeling van de regio FoodValley is van belang. Het biedt de gemeente Ede en de omringende gemeenten werkgelegenheid. Zoals het Silicon Valley in San Francisco de plek is waar vele technologiebedrijven gevestigd zijn tracht FoodValley dit concept te bewerkstelligen op voedselgebied. Dit zorgt voor een grote werkgelegenheid zowel voor hoog als laag geschoold personeel.

De ontwikkelingen zijn een economische motor voor de gemeente Ede en omringende gemeentes. Voedsel is tevens een mooie verbinding tussen het platteland en Ede. Burgerbelangen is blij met deze ontwikkeling en ziet het belang hiervan in.

12.3. WORLD FOOD CENTER

Het World Food Center (WFC) is een grote stimulans voor Ede en de omgeving. Het biedt werkgelegenheid in de regio en daarnaast is het promoten van gezonde en duurzame voeding goed voor het milieu en de gezondheid. Een leercentrum voor kinderen draagt bij aan de kennis over het ontstaan van voedsel.

Burgerbelangen beseft dat het een kostbaar project is en vindt het dan ook belangrijk dat de aandacht niet alleen naar de (grote) bedrijven uitgaat, maar vooral ook naar inwoners en lokale bedrijven. Er moet nog meer verbinding worden gelegd met de inwoners. De gemeente heeft 5 miljoen euro opzij gezet voor het WFC op het totaalbedrag van 40 miljoen euro. Wat Burgerbelangen betreft worden er géén extra financiële middelen meer door de gemeente bijgedragen. De resterende bedragen bijgedragen door de overheid (20 miljoen euro) en de provincie Gelderland (15 miljoen euro). Bereikbaarheid en parkeergelegenheid dienen uiteraard optimaal te zijn.

13. SPORT & VERENIGINGSLEVEN

Sport is gezond, draagt bij aan ontmoeten en integratie. Sport en bewegen op jonge leeftijd is goed voor de ontwikkeling van de jeugd. Het is belangrijk om hierin te blijven investeren samen met scholen en Sportservice Ede, maar ook in de wijk. Alle inwoners moeten binnen onze gemeente de mogelijkheid hebben om te sporten of vrijetijdsactiviteiten te beoefenen. Er dient voldoende aanbod te zijn. Senioren en gehandicapten komen vanwege lichamelijke beperkingen vaak niet toe aan voldoende sport en beweging. Een aangepast beweegaanbod voor deze groepen is belangrijk. Burgerbelangen is blij met de subsidie ten behoeve van gehandicaptensport, waarvoor verenigingen in aanmerking kunnen komen. Burgerbelangen wil niet bezuinigen op sport. Breedtesport is de basis voor topsport, maar omgekeerd is topsport een vliegwieltje voor breedtesport. Topsport verdient dan ook extra ondersteuning indien nodig. Topsporters dienen vaak als rolmodel en inspiratiebron voor de jeugd en dat stimuleert de ontwikkeling van de breedtesport. Het vult elkaar aan. Investeren in topsport is dus eigenlijk ook investeren in breedtesport. Het mag alleen wat Burgerbelangen betreft niet ten koste gaan van breedtesport.

Ede heeft een ruim aanbod van verschillende sporten en verenigingen. Ook zijn we bekend met topsport binnen onze gemeente, met clubs als DVO/Accountor, de Bennekomse korfbalvereniging die uitkomt in de korfbal league en de welbekende Polar Bears. In 2018 zal ook de eredivisieclub Vallei Volleybal Prins (VVP) bij deze clubs in het rijtje aansluiten. Deze club zal gebruik gaan maken van de nieuw te bouwen topsporthal, welke in 2018 gereed zal zijn en tevens gebruikt zal worden door verschillende groepen, zoals leerlingen van het ROC A12 en verschillende sportclubs. Een hal geschikt voor zowel top- als breedtesport. Burgerbelangen is overigens geen voorstander van de gekozen naam van de sporthal door het college, 'Van der Knaaphal'.

Burgerbelangen vindt het belangrijk dat de huurprijzen voor zowel de binnen- als de buitenactiviteiten betaalbaar blijven. Accommodaties dienen voor iedereen toegankelijk zijn. Gymlokalen moeten goed bereikbaar zijn voor scholen. Tevens wil Burgerbelangen dat er voldoende speelruimtes (trapveldjes, speeltuinen, skatebanen e.d.) zijn in woonwijken en dat deze goed onderhouden worden.

Bij sportbeleid vraagt onze fractie ook aandacht voor homovriendelijkheid. Het wil nog steeds niet altijd vlotten met de acceptatie van homo's in de sport. Helaas wordt het woord homo vaak gebruikt als scheldwoord. Verenigingen weten vaak niet hoe ze met het thema homo acceptatie om moeten gaan, iedereen is tenslotte welkom bij de club, maar deze specifieke groep voelt zich niet altijd overal welkom en heeft angst om toe te treden. Burgerbelangen zou graag zien dat de gemeente het voortouw neemt om dit onderwerp bespreekbaar te stellen met de sportverenigingen.

Burgerbelangen streeft ernaar dat alle inwoners van Ede op hun eigen niveau in hun eigen omgeving sport kunnen beoefenen. Flexibiliteit is wenselijk, dus ook hier geldt dat sport op zondag geen uitzondering dient te zijn, maar een vrije keuze.

13.1. ZWEMBADEN

Burgerbelangen hecht grote waarde aan de verschillende zwembaden binnen onze gemeentegrenzen. Zwembaden hebben het financieel niet makkelijk. Door het wegvallen van het schoolzwemmen zijn er minder inkomsten binnengekomen en de buitenbaden zijn vooral afhankelijk van het weer. In 2016 is de gemeenteraad akkoord gegaan met een opknapbeurt voor zwembad De Peppel, waar men inmiddels Swim2Play ingevoerd heeft.

In de afgelopen periode is de bezuiniging op de twee buitenbaden geschrapt en is gepleit voor meer samenwerking tussen de drie zwembaden. Deze intentie tot samenwerking is inmiddels in gang gezet door de drie voorzitters van de zwembaden.

Burgerbelangen vindt het uitermate belangrijk dat het huidige zwemaanbod blijft bestaan. Zo is het overdekte zwembad De Peppel wat Burgerbelangen betreft een basis faciliteit binnen de gemeente. De Vrije Slag is van waarde voor de inwoners van Bennekom. De inwoners van Lunteren moeten kunnen blijven genieten van het prachtige monumentale Bosbad. Burgerbelangen zal hier geen concessies op doen.

13.2. ZWEMLESSEN

Met ingang van 1 januari 2012 is het schoolzwemmen in de gemeente Ede afgeschaft. Burgerbelangen heeft nooit onder stoelen en banken geschoven voorstander te zijn van de herinvoering van het schoolzwemmen. Dit stond ook uitgebreid te lezen in ons verkiezingsprogramma over de periode 2014-2018.

Goed kunnen zwemmen is een basis vereiste wat Burgerbelangen betreft. Nederland is een waterland en goed kunnen zwemmen is geen luxe, maar is noodzakelijk om de veiligheid te waarborgen.

Wij hebben ons de afgelopen periode samen met een aantal andere fracties dan ook verschillende malen hard gemaakt voor het herinvoeren van het schoolzwemmen. Uiteindelijk is daar een beleidsvisie uit voortgekomen waarmee de aandacht voor het zwemproduct op scholen weer op het netvlies staat binnen de gemeente en er weer wordt gezwommen onder schooltijd. Het gaat dan om wateractiviteiten en lessen voor kinderen om ze slotveilig en zwembadvaardig te maken en het is tevens een aanvulling op het bewegingsonderwijs.

Dit onder de noemer Swim2Play. Alle basisscholen kunnen dan ook gratis met Swim2Play kennis maken. Inmiddels doen er tien scholen mee aan deze nieuwe vorm van schoolzwemmen. Burgerbelangen wil graag dat alle scholen gaan deelnemen aan dit programma.

Het programma Swim2Play voorziet echter niet in het behalen van een diploma en dat onderdeel baart onze fractie nog steeds zorgen. Steeds minder kinderen leren zwemmen, dit vanwege de kosten, omdat ze uit een andere cultuur komen, waardoor de gevaren bij hen en hun ouders niet bekend zijn. Tegenwoordig zijn andere vaardigheden nodig dan vroeger en beschikt een kind pas met meerdere zwemdiploma's over voldoende vaardigheden en is dan pas echt veilig in het water.

De gemeente Ede biedt een tegemoetkoming van 450 euro per kind van 7 en 8 jaar aan ouders met een laag gezinsinkomen voor het behalen van het zwemdiploma A.

Burgerbelangen zou graag de mogelijkheden van uitbreiding van de regeling willen onderzoeken. Dit om de volgende redenen:

- Ouders met tevens een laag gezinsinkomen, maar net boven de voor de regeling gestelde inkomensgrens, vallen buiten de boot. Burgerbelangen zou onderzoek willen naar wat voor hen de mogelijkheden zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan een lagere vergoeding;
- De adviesleeftijd om te starten met zwemles ligt tussen de 4,5 en 5 jaar. Kinderen die gebruik maken van de regeling zullen dus altijd later starten dan leeftijdsgenootjes. Daartegenover zijn er wellicht kinderen die ouder zijn dan 8 jaar en niet over een zwemdiploma beschikken en dus buiten de regeling vallen op basis van hun leeftijd;
- Het risico is groot dat ouders stoppen met zwemles van hun kinderen na het behalen van het A diploma, omdat B en C niet binnen de regeling vallen. Een uitbreiding van de regeling voor een totaalpakket van A en B zou beter aansluiten bij de noodzakelijke vaardigheden. Het B (en C) diploma werd vroeger met name via het schoolzwemmen behaald en dat is nu weggevallen.

Het is belangrijk dat ouders goed gewezen worden op hun verantwoordelijkheid. De noodzaak van zwemles zou dan ook een belangrijk aandachtspunt moeten zijn voor alle ouders, maar zeker ook voor nieuwkomers, waaronder statushouders, die zich in Ede vestigen. Wij pleiten er in elk geval niet voor dat deze laatste doelgroep gratis van zwemles wordt voorzien. De gemeente Ede heeft namelijk het doelgroepenbeleid afgeschaft en dat wil Burgerbelangen graag zo houden.

13.3. KUNSTGRASVELDEN

Uit het capaciteitsonderzoek van de gemeente naar de noodzaak van nieuwe velden blijkt dat tot 2020 in de gemeente Ede maximaal 6 kunstgrasvoetbalvelden nodig zijn. Burgerbelangen is er voorstander van dat er altijd naar aanleiding van goed onderzoek gehandeld wordt en niet op basis van voorkeur.

Zo werd in november 2016 door de PvdA en GemeenteBelangen een voorstel ingediend voor een extra kunstgrasveld ten behoeve van één club, FC Jeugd, terwijl er meerdere clubs gebruik maken van de velden op het sportpark. Bij vervanging of toevoeging van extra sportvelden acht Burgerbelangen het van belang dat de gebruikscapaciteit optimaal benut wordt.

Burgerbelangen heeft ook vraagtekens geuit bij de aanleg van velden met rubbergranulaat. De gemeente Ede heeft echter besloten het standpunt over te nemen van de Vereniging Sport en Gemeenten, RIVM, GGD en KNVB die vooralsnog stellen dat het spelen op velden ingestrooid met rubbergranulaat veilig is. Dit allemaal naar aanleiding van de landelijke discussie over het gebruik van rubbergranulaat. Er zijn verschillende soorten infill die gebruikt kunnen worden op kunstgrasvelden behalve rubbergranulaat, zoals de kunststofvariant TPE en kurk, wat duurder uitvalt, maar veiligheid weegt bij Burgerbelangen zwaarder.

Het baart Burgerbelangen zorgen dat bij het vervangen van velden gebleken is dat de bodem vervuild was door rubberen korrels en matten. Dit was het geval in Amersfoort. Grote stukken rubber bleken vermengd met zand, wat geleid heeft tot zware verontreiniging van de grond met zink en kobalt. Een bodemsaneringsteam moest vervolgens de grond onder het kunstgras reinigen. Deze vervuiling bleek zich ook voor te doen bij de velden van voetbalclub Ajax. Zij kwamen tot deze ontdekking toen zij op voorhand de kunstgrasvelden van hun trainingscomplex vervingen voor exemplaren zonder rubber, dit ten behoeve van de veiligheid van hun spelers.

Burgerbelangen blijft dit onderwerp nauwlettend volgen en wil dat de gemeente in samenspraak met de verenigingen de veiligheid van de gebruikers voorop stelt.

13.4. KUNSTIJSBAAN

Ook voor nieuwe initiatieven op het gebied van sport staat Burgerbelangen open. Een kunstijsbaan is bijvoorbeeld zo'n initiatief. In het verleden is het plan voor een overdekte kunstijsbaan als eens ter sprake geweest. Dit viel in een tijd waarin bezuinigingen hoog op de agenda stonden. In 2017 is het onderwerp weer actueel geworden. Er vindt momenteel onderzoek plaats door het Mulier Instituut naar de behoefte van een kunstijsbaan in Ede of Wageningen. In de regio beschikken we niet over de luxe van een kunstijsbaan, daarvoor dienen inwoners af te reizen naar Nijmegen of buiten de provincie naar Deventer. Burgerbelangen is benieuwd naar de resultaten van dit onderzoek en staat open voor een dergelijk plan. Schaatsen is immers een oeroude Hollandse traditie en daar hecht Burgerbelangen waarde aan.

14. DIERENWELZIJN

Burgerbelangen is geen specifieke dierenpartij, maar heeft wel een hart voor dieren.

Burgerbelangen waardeert het werk van alle vrijwilligers en betrokkenen van Dierentehuis De Hof van Ede en Dierenambulance Gelderse Vallei enorm. Mede dankzij Burgerbelangen is er meer geld voor de renovatie van De Hof van Ede beschikbaar gesteld. Ook de Dierenambulance ontvangt voortaan jaarlijks een subsidie van 9.500 euro.

Het dierenwelzijn dient ten alle tijden voorop te staan en mag niet lijden onder interne problemen van organisaties. Professionaliteit met betrekking tot de omgang met dieren is noodzakelijk. Dieren zijn geen wegwerpartikelen en dienen met respect behandeld te worden. Mishandeling van dieren dient wat Burgerbelangen betreft streng bestraft te worden.

15. FINANCIËN

Burgerbelangen neemt ook bij financiën de burgers als uitgangspunt. Inwoners van de gemeente Ede zouden niet duurder uit moeten zijn dan inwoners in vergelijkbare andere gemeenten. Dit kan echter niet los gezien worden van het voorzieningen niveau. Wij willen in de komende raadsperiode bekijken in hoeverre de lasten voor de burgers van deze doelstelling afwijken en indien nodig hoe de lasten hiermee in lijn kunnen worden gebracht.

De afgelopen jaren is er vanwege bezuinigingen te veel gevraagd van inwoners. Gelukkig is de begroting van de gemeente Ede voor 2018 tot 2021 positief. Wat Burgerbelangen betreft mag er meer ten goede komen aan onze inwoners en ondernemers. Een aanzet hiertoe hebben wij gedaan tijdens de laatste bespreking van de begroting, een voorstel om af te zien van de inflatiecorrectie van de OZB-tarieven over de jaren 2018 en 2019. Helaas was er geen raadsmeerderheid bereid hiertoe. In het verleden zijn er vanwege de bezuinigingen extra bijdragen gevraagd aan onze inwoners. Wanneer blijkt dat deze extra bijdragen niet meer nodig zijn moeten deze terugvloeien naar dezelfde partijen die ze ook hebben opgebracht.

Momenteel gaat het goed met de economie en is er weer meer geld beschikbaar. Toch wil Burgerbelangen dat er vinger aan de pols gehouden wordt en uitgaven niet als vanzelfsprekend ervaren worden. Het tij kan altijd keren.

Burgerbelangen vindt het belangrijk dat Ede een aantrekkelijke gemeente is om te wonen en werken en een gezond, solide en transparant financieel beleid heeft. Dit moet de leidraad zijn en blijven.

15.1. GEMEENTELIJKE BELASTINGEN

Gelukkig behoort Ede niet bij de gemeenten met het hoogste OZB-tarief. Dit is weleens anders geweest. Er is een daling ingezet en Burgerbelangen is hier content mee. De OZB-aanslag op een woning in 2017 bedraagt gemiddeld 260 euro. Burgerbelangen is überhaupt tegen verhoging van de gemeentelijke belastingen en wij zullen dan ook niet instemmen met dergelijke voorstellen.

15.2. HONDENBELASTING

De Hoge Raad heeft in 2013 besloten dat gemeenten van hondenbezitters meer belasting mogen heffen dan van andere bewoners, daarmee is de betreffende belasting rechtmatig. Burgerbelangen is echter geen voorstander van het huidige beleid op dit gebied. De afgelopen raadsperiode heeft Burgerbelangen ingezet op het afschaffen van de hondenbelasting. Mensen verwijzen vaak nog ten onrechte naar de overlast van hondenpoep in combinatie met hondenbelasting. Twee zaken die niets met elkaar van doen hebben. De belasting dateert uit de middeleeuwen en is ooit ingevoerd met als doel overlast van zwervhonden te beperken en hondsdom tegen te gaan. Dat is dus niet meer van deze tijd. De overlast van hondenpoep wordt niet opgelost met het in stand houden van hondenbelasting.

In mei 2014 heeft Burgerbelangen een motie ingediend om de hondenbelasting af te schaffen of (om een meerderheid te behalen) met een voorstel te komen dat de opbrengsten van de hondenbelasting ingezet worden voor een zichtbaar hondenbeleid, in plaats van dat deze opbrengsten naar de algemene middelen vloeien en voor andere doeleinden gebruikt worden. De hond niet langer als melkkoetje van de gemeente. Het voorstel haalde het niet. De meerderheid van de raad stemde tegen. De hypocrisie bleek later. De PvdA die Burgerbelangen beschuldigde een verhaal voor de bühne te houden en geen financiële dekking te hebben kwam een half jaar later, samen met GemeenteBelangen, met het voorstel (bijna letterlijk overgenomen) van Burgerbelangen op de proppen. Zij stelden voor om de hondenbelasting terug te brengen naar de kosten voor de bestrijding van hondenpoep. Overigens zonder financiële dekking en bronvermelding. Burgerbelangen is niet eens betrokken bij de totstandkoming van het voorstel door genoemde partijen. Burgerbelangen heeft de PvdA vervolgens fijntjes gewezen op de gang van zaken hierover. Pronken met andermans veren.

Het goede nieuws is dat de hondenbelasting wel verlaagd is, maar het blijft een oneerlijke belasting dat iemand puur betaalt voor het houden van een hond. Ook als iemand een hond van een ander langer dan één maand in huis neemt, om wat voor reden dan ook, dient men belasting over deze hond te betalen. Gaat het dus om een hond uit de gemeente Ede, dan wordt er twee maal belasting betaald over dezelfde hond. Daarnaast is er weinig zichtbaar van een hondenbeleid binnen de gemeente Ede ondanks de toezegging dat de opbrengst hiervoor gebruikt zou worden.

In 2017 zijn er inmiddels 140 gemeentes die geen hondenbelasting meer heffen. Burgerbelangen wil dat Ede in dit rijtje aansluit en zal zich blijven inzetten op het afschaffen van de oneerlijke hondenbelasting.

15.3. AFVALSTOFFENHEFFING

Inwoners van de gemeente Ede betalen afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van afval. Met ingang van 1 januari 2018 geldt het nieuwe afvalbeleid van de gemeente Ede. De afvalstoffenheffing is verlaagd. Daartegenover staat dat het restafval minder vaak wordt opgehaald (drie wekelijks) en daar dient vervolgens extra voor betaald te worden, namelijk per lediging. Het college heeft dit nieuwe beleid gepromoot onder het mom van: Door een betere afvalscheiding betalen inwoners minder afvalkosten. Feitelijk is het echter zo dat inwoners minder betalen door minder vaak de restafvalcontainer aan te bieden of hun restafval naar de ondergrondse container te brengen. Uit berekeningen blijkt dat de praktijk anders kan uitwijzen voor verschillende inwoners. Ondanks dat zij het afval goed scheiden, kan het zijn dat zij toch meer gaan betalen dan voorheen.

De uitdaging voor inwoners is in elk geval om zo min mogelijk restafval aan te bieden om zodoende minder te betalen. Het afval kan bijvoorbeeld ook op andere creatieve manieren weggewerkt worden. Het woord afvaltoerisme kwam tot onze grote verbazing in het voorstel van het college geheel niet voor. Burgerbelangen maakt zich hier echter wel zorgen over en wij constateren nu al overlast van huisvuil en afval wat naast ondergrondse containers wordt gedumpt. Daarnaast is in delen van de gemeente helemaal geen sprake van afvalscheiding, zoals bijvoorbeeld in de hoogbouw. Restafval en GFT-afval belanden daar in dezelfde bak. Het straatbeeld wordt nu al bepaald door de vele kliko's die voor de huizen op een rij staan. Burgerbelangen wil af van dit afvalwanbeleid.

Het nieuwe afvalbeleid biedt geen enkel voordeel voor de burger. Wil men een goede afvalscheiding, gemak voor de burger en woongenot, dan pleit Burgerbelangen voor het nascheiden van afval. Wij zien dat als een win-win situatie.

Burgerbelangen vindt het ook een gemiste kans dat het niet mogelijk is om alle soorten afval te laten ophalen door ACV. Als tegenstander van afvaltoerisme en het illegaal dumpen van afval in de natuur is Burgerbelangen er dan ook voorstander van om het ophalen van vuil gemakkelijker te maken. Aan het begin van een nieuw jaar worden de nieuwe punten op de afvalpas toegekend. De resterende punten vervallen. Burgerbelangen vindt het milieu- en klantvriendelijker indien de oude punten meegenomen worden naar het nieuwe jaar. Dit voorkomt deels de problematiek van illegaal afval (m.u.v. drugs gerelateerd afval) en het voorkomt deels ook situaties voor inwoners die op afspraak afval aanbieden, maar als gevolg van anderen – die hun 'illegaal' grofvuil bij het af te halen afval plaatsen – de extra kosten gepresenteerd krijgen.

15.4. SUBSIDIES

Subsidies worden betaald uit de Algemene Belastinggelden. Het dient altijd duidelijk te zijn wat er werkelijk aan subsidies wordt verstrekt. De gemeente dient controle uit te voeren dat stichtingen e.d. ook daadwerkelijk bestaan en onder een juiste naam opereren. Onduidelijke stichtingen of organisaties zonder meetbare doelstellingen en goede financiële verslaggeving verdienen geen subsidie. Subsidies dienen verleend te worden aan instellingen waar de burger wat aan heeft. Subsidie is uiteindelijk gemeenschapsgeld, dus geld van de burger. Burgerbelangen heeft er altijd voor gepleit om de gemeentelijke subsidies kritisch tegen het licht te houden om fraude te voorkomen en om efficiëntie en effectiviteit van subsidies te onderzoeken. In 2012 heeft Burgerbelangen het initiatief genomen om alle subsidies inzichtelijk te hebben voor de burger door middel van een openbaar online subsidieregister. Dit had in het begin heel wat voeten in de aarde, maar dankzij onze volhardendheid is dit openbare subsidieregister nu al jaren een feit.

Ook het onderzoek naar het subsidiebeleid in Ede, waar onze fractie de Rekenkamercommissie om verzocht had, is in 2015 afgerond. De aanbevelingen uit dat rapport zijn overgenomen door de gemeenteraad. De aanscherpingen op het gebied van innovatieplicht en het voorkomen van misbruik, welke wij middels een amendement in 2016 aan het besluit toe wilden toevoegen werden tot onze verbazing niet overgenomen door een grote meerderheid van de raad. Een jaar later is het beleidskader subsidies vastgesteld. Op verzoek van Burgerbelangen zal de subsidieverstrekking van 2018 geëvalueerd worden. Wij houden vinger aan de pols!

16. VOLHARDENDHEID

Dit verkiezingsprogramma is voor Burgerbelangen de leidraad voor de door ons te voeren politiek. Burgerbelangen gaat voor meer zetels, dus meer zeggenschap. Verkiezingspunten realiseren is altijd een uitdaging. Burgerbelangen zegt bij voorbaat toe geen concessies te doen op de onderwerpen veiligheid, immigratie, behoud van de Nederlandse identiteit en cultureel erfgoed. Uiteraard gaat Burgerbelangen voor het zoveel mogelijk realiseren van dit verkiezingsprogramma.

Wij hebben zorgen over onze maatschappij en hebben zowel als politieke partij en als burgers het beste voor met onze samenleving. Burgerbelangen is daarbij eerlijk, maakt duidelijke keuzes en schroomt niet om specifieke zaken te benoemen. Wij draaien niet om de hete brij heen. Dit wordt niet door iedereen altijd in dank afgenomen, wij leven echter in een democratie. Uw steun is altijd een opsteker. Burgerbelangen rekt op uw mandaat als kiezer en wij danken u dan ook bij voorbaat voor het door u in ons gestelde vertrouwen.

Wilt u ons een helpende hand bieden, laat het ons weten. Mocht u ons willen ontmoeten, maak een afspraak en schroom vooral niet om ons aan te spreken. Nogmaals dank u wel!

Fractie en kandidaten Burgerbelangen!

Kijk voor meer informatie op:
www.burgerbelangen-edo.nl